

ANADOLU'NUN LEZZETLERİNE RUSYA'DAN "MODERN EFSANE" ÖDÜLÜ

Türkiye'nin Rusya'da yürüttüğü "Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri" ve "Türk Bulguru" tanıtım kampanyaları, Rusya'nın lider medya kuruluşlarından Komsomolskaya Pravda'nın düzenlediği 50 Efsane Marka Ödülleri'nde "Modern Efsaneler" kategorisinde ödüle layık görüldü. Rus halkının oylarıyla belirlenen bu ödüller, Türk ürünlerine olan güvenin arttığını ve algının olumlu yönde değiştiğini ortaya koydu.

AKİB ÜYESİ 50 ŞİRKET İSO 500 LİSTESİNDE

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB), İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2024 Araştırması'nda 50 üye ile temsil edildi.

MERSİN'İN YOL HARİTASI OLUŞTURULDU

Mersin Ekonomi Zirvesi'nde, sanayi, tarım, turizm ve lojistik alanlarında tespit edilen 70 sektörel soruna yönelik çözüm önerileri geliştirildi.

MİP'TE YENİ TERMİNALİN İLK FAZI TAMAMLANDI

Mersin Uluslararası Limanı'nda (MİP), konteyner elleçlemesini 3,6 milyon TEU'ya çıkaracak East Med Hub 2 Terminali'nin ilk fazı tamamlandı.

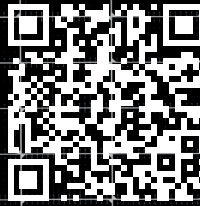
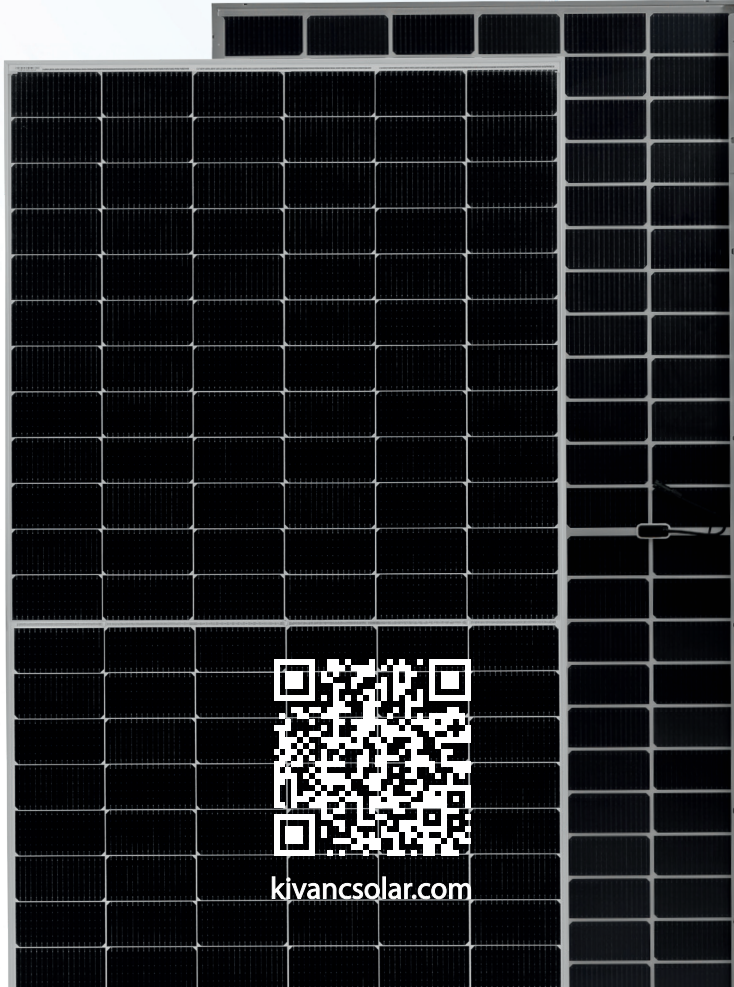
KIVANÇ ENERJİ

Güneş panelinde aynı alanda
maksimum verim, daha fazla elektrik!
Topcon Hücre ile Geleceğe Üretim!

Yeni Nesil Teknoloji

TOPCON

585-600 W

kivancsolar.com

Rakamlar yükseliyor ama riskler derinleşiyor, dengeler kırılgan

GÜRKAN TEKİN

Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon
İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Mayıs ayında 24,8 milyar dolar değer ile tüm zamanların en yüksek aylık ihracatını gerçekleştiren ülkemiz, yılın ilk 5 ayında 111 milyar dolara, son 12 aylık dönemde ise 265,5 milyar dolar değere ulaştı. Bölge ihracatımız ise Mayıs ayında 1,35 milyar dolar olurken 2025 yılı Ocak-Mayıs ayları arasındaki performansımız 7 milyar dolar düzeyine erişti. Ülke genelinde her ne kadar ihracat rekoru kırılrsa da sektörlerin yarısının ekside kalması, üzerinde önemle düşünmemiz gereken yeni bir durum olarak karşımıza çıktı.

DÖVİZ KURU VE MALİYET DENGESİNİN İHRACATI DESTEKLEMESİ EN BÜYÜK BEKLENTİMİZDİR.

AKİB olarak Mayıs ayı ihracatımızı Birliklerimize göre değerlendirdiğimizde en çok ihracatı 376,8 milyon dolar değer ile Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimizin gerçekleştirdiğini görüyoruz. Bu Birliğimizi, 350,3 milyon dolar değer ile Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliğimiz ve 148 milyon dolar değer ile Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz takip etti. Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliğimiz 125,5 milyon, Akdeniz Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliğimiz 109,7 milyon, Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimiz 96,8 milyon dolarlık ihracata imza attılar. Başkanlığını yaptığım Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliğimiz 46,8 milyon dolar değer ve yüzde 39 artış ile ihracatını en fazla artıran ikinci Birlik olurken, Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliğimiz 44 milyon dolar değer ve yüzde 50 artış ile ihracatını en fazla artıran Birliğimiz olarak kayıtlara geçti.

Yine bu dönemde en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkelere baktığımızda, Irak, İtalya, Romanya, Rusya ve Hollanda'nın başı çektiğini görüyoruz. Irak'a 134 milyon dolar, İtalya'ya 77,9 milyon dolar, Romanya'ya 73,5 milyon dolar, Rusya'ya 69,5 milyon dolar ve Hollanda'ya 69,5 milyon dolarlık ihracat rakamlarına ulaştık. İhracatımızı en fazla artırdığımız ülkeleri incelediğimizde; yüzde 100 artış ve 25,5 milyon dolar değer ile Belçika ilk sırada yer aldı. Bu ülkeyi yüzde 58 artış ve 30 milyon dolar değer ile Fas ve yüzde 43 artış ve 48,3 milyon dolar değer ile Suriye takip etti.

Bu dönemde Türkiye genelinde olduğu gibi 8 birliğimizden 3'ünün ihracatı artarken hacim olarak büyük paya sahip 5 birliğimizin ihracatının düşmesini önemli bir uyarı olarak değerlendirmek gerektiğine inanıyorum. Birliklerimiz UR-GE projelerinden ticari heyetlere, fuar katılımlarından yerinde pazar incelemelerine kadar olağanüstü bir çaba içindeler. Turquality programı kapsamında yaptığımız çalışmaların olumlu sonuçlarını da alıyoruz. Yaş meyve sebze ile bulgur odaklı yürüttüğümüz projeler çerçevesinde Rusya pazarında ürünlerimize olan güvenin ve ihracatımızın artması, bu çalışmaların Rus halkı tarafından ödülle taçlandırılması bunun en güzel örneklerinden birini oluşturuyor. Her iki Birliğimizin Başkanlarını ve Yönetim Kurulu Üyeleri'ni tebrik ediyor, her birine ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum.

Ancak mevcut destekler ve bizlerin çabaları ile geldiğimiz bu noktadan daha ileriye gidebilmemiz zor gözükmektedir. İhracat pazarlarımızı koruyabilmemiz için kur ve maliyet dengesinin ihracatı destekleyecek seviyelere gelmesi bu anlamda en büyük beklentimizdir. Hükümetimizin Mayıs ayının son haftasında devreye aldığı Yeni Yatırım Teşvik Sistemi önemli bir adım olmuştur. Ancak mevcut durumdan çıkabilmeniz için uygun finansman imkânlarının artırılması başta olmak üzere çok daha güçlü ve etkili desteklere ihtiyaç duyuyoruz.

AKİBaktüel

SAHİBİ

Akdeniz İhracatçı Birlikleri adına
Veysel Memiş

YAYIN KURULU

Saadettin Çağan, Gürkan Tekin,
Yüksel Akgöl, Fatih Doğan
Ferhat Gürüz, Fuat Tosyalı,
R. Onur Kılıçer

SORUMLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Ali Erkan

YÖNETİM YERİ

AKİB Limonluk Mah. 2433 Sok.
No: 4 33120
Yenişehir / MERSİN
Tel: (0324) 325 37 37
Faks: (0324) 325 41 42
Web: www.akib.org.tr
e-posta: info@akib.org.tr

YAPIM

NAR PR

Medya İletişim Danışmanlık

Nar PR Medya İletişim
Danışmanlık Ltd. Şti.

YAYIN DİREKTÖRÜ

Recep Şenyurt
senyurt@narprmedya.com

EDİTÖR

Nadide Akın
Bünyamin Yıl
narpr@narprmedya.com

İLETİŞİM

Reşatbey Mah. Atatürk Cad.
Gen İş Merkezi Bina No:22 Kat:2
No:203(6) Seyhan/ADANA
Tel : (0322) 606 54 59-79
e-posta: narpr@narprmedya.com

• AKİB Aktüel Dergisi AKİB adına NAR PR MEDYA İletişim Danışmanlık Ltd. Şti. tarafından yayıma hazırlanmaktadır.

• AKİB Aktüel, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından ayda bir yayımlanır.

• AKİB Aktüel'de yer alan imzalı yazılar, yazarların kişisel görüşleridir, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ni bağlamaz.

• AKİB Aktüel'de yer alan yazılar ve fotoğrafların her türlü telif hakkı Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ne aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

BAŞKAN VEYSEL MEMİŞ: MAYIS AYI İHRACATIMIZ 1,35 MİLYAR DOLAR

7 > Değerlendirme

8 > Haber

YATIRIM TEŞVİK
SİSTEMİ İLE 240
MİLYON TL'YE VARAN
DESTEK GELİYOR

9 > Haber

İHRACATÇILARDAN
ÜÇ KİTADA 1.100'Ü
AŞKIN İKİLİ İŞ
GÖRÜŞMESİ

10 > Haber

HAYVANSAL GIDADA
ADANA'NIN İHRACAT
ŞAMPİYONLARI
ÖDÜLLENDİRİLDİ

13 > Haber

SANAYİYE YÖN
VERECEK PROJELER
ÖDÜLLENDİRİLDİ

15 > Haber

MERSİN LİMANI'NDA
EAST MED HUB 2
TERMİNALI'NIN İLK FAZİ
TAMAM

22 > Aktüel Haber

MERSİN, MAVİ
BAYRAKLI PLAHLARIYLA
TATİLCİLERİ AĞIRLIYOR

30 > Haber

KADİM ŞEHİR
TARSUS'TA 17 TARİHİ
KONAK, 5 YILDIZLI
OTELE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

32 > Araştırma

SUUDİ ARABİSTAN'DA İHRACAT POTANSİYELİ
27,6 MİLYAR DOLAR

34 > Haber

SUNAR NP, 180 GÜNDE
TOPRAĞA DÖNEN
"BİYOBOZUNUR"
TORBA ÜRETTİ

38 > Haber

3 BUĞDAY VE 4 ARPA
ÇEŞİDİ TÜRK TARIMINA
KAZANDIRILDI

39 > Haber

TİM VE
TRENDYOL'DAN
E-İHRACATTA
STRATEJİK İŞ BİRLİĞİ

Adana'dan Dünyaya açılan Teknoloji

Sürdürülebilir bir gelecek için
Üstün arıtma teknolojilerimiz ve
enerji çözümlerimizle
20'ye yakın ülkede faaliyet
gösteriyoruz.

Daha yaşanabilir bir
dünya bırakabilmek
için,

**ENERJİ
SARFIYATINI AZALTAN
EKİPMANLAR**

ile
Karbon Ayak İzi'ni
azaltıyor,

Ölçülebilir ve
İzlenebilir

**ENTEĞRE ELEKTRİK VE
OTOMASYON
ÇÖZÜMLERİ**

ile de
verimlilik ve
teknolojiyi birleştiriyoruz.

Zeytinli Mah. Turhan Cemal Beriker Bul. 806/3A
Seyhan / ADANA
O (322) 456 23 69
info@arcwater.com.tr
arcwater.com.tr

AYLIK İHRACATTA TÜM ZAMANLARIN REKORU

Türkiye Mayıs ayında 24,8 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek aylık ihracat değerine ulaştı. 2025 yılında ilk 5 aylık ülke geneli ihracat 111 milyar dolara, son 12 aylık ihracat ise 265,5 milyar dolara yükseldi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe ile birlikte düzenlediği toplantıda Mayıs ayı dış ticaret rakamlarını açıkladı. Bakan Bolat, Mayıs ayında ihracatın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 artışla 24 milyar 800 milyon doları geçip Cumhuriyet tarihinin aylık rekorunu kırdığını belirtti.

Bakan Bolat, Nisan ayına kıyasla yaklaşık 4 milyar dolarlık net ihracat artışı sağlandığının altını çizerek, "Avrupa Birliği (AB) başta olmak üzere Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde talepte gerileme vardı. ABD'de ise ticari kısıtlamalar artırıldığı için ABD pazarı da zorlaşmıştır ve bu saydığım pazarlarda Uzak Doğu ülkelerinin yoğun bir fiyat baskısı ve fiyat indirme söz konusu. Zorlu rekabet şartlarına rağmen bu başarı elde edilmiştir." dedi.

"Ocak-mayıs döneminde ihracat 111 milyar dolara ulaştı"

İhracatı etkileyen olumlu ve olumsuz etkilere de değinen Bolat, bu yılın ilk 5 ayının 4'ünde ihracatın arttığını söyledi. Bolat, sektörel olarak bakıldığında motorlu kara taşıtlarında 846 milyon dolar, yarı kıymetli taşlarda 500 milyon dolar, elektrikli makine cihazlarda 296 milyon dolar, kazan ve makine-lerde 278 milyon dolar, gemilerde de 233 milyon dolarlık artış

yaşandığını belirterek şu bilgileri paylaştı: "Ocak-mayıs döneminde toplam ihracatımız yüzde 3,5 artışla 111 milyar dolara ulaştı. Aynı rakam geçen yılın ilk 5 ayında 107,2 milyar dolardı. 3,7 milyar dolar net mal ihracatında artış sağladık. Görevde olduğumuz süre içinde 24 ayın 17'sinde aylık ihracatımızda artış sağladık, 24 ayın 14'ünde tarihin en yüksek aylık ihracat rakamlarını elde ettik. Mayıs ayı itibarıyla son 12 ayda yıllıklandırılmış mal ihracatımız, Cumhuriyet tarihimizin en yüksek seviyesi olan 265,5 milyar dolara yükseldi. Son bir yılda 5 milyar dolar net artış var."

"Tüm zamanların en yüksek aylık ihracat değerine ulaştık ancak yıllık hedefin gerisindeyiz"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise 2025'e 280 milyar dolarlık ihracat hedefiyle başladıklarını, mayısta tüm zamanların en yüksek aylık ihracat değerine ulaşmakla birlikte hedefin gerisinde olduklarını vurguladı. Başkan Gültepe, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sektörler özelinde baktığımızda otomotiv 3,9 milyar dolarla liderliğini sürdürdü. Otomotiv, 2,8 milyar dolarla kimyevi maddeler, 1,7 milyar dolarla elektrik elektronik, 1 milyar 520 milyon dolarla hazır giyim ve 1,5 milyon dolarla çelik takip etti. Toplamda 12 sektörümüz ihracatını artırdı. Otomotiv, elektrik-elektronik ve gemi-yat sektörlerimiz bugüne kadarki en yüksek ihracat değerlerine ulaştılar. 14 sektörümüz ise ne yazık ki ekisi yazdı. Tüm zamanların en yüksek aylık ihracat değerine ulaştığımız bir ayda sektörlerimizin yarından fazlasının ekside kalması alışık olduğumuz bir tablo değil. Bu mesajı iyi okumamız gerekiyor."

"Üretim ve ihracata dayalı büyüme modelinden uzaklaşıyoruz"

Güncel gelişmeleri de değerlendiren Başkan Gültepe, ilk çeyrekte elde edilen yüzde 2'lik büyümenin ana sürükleyicisinin tüketim olduğuna dikkati çekti. Başkan Gültepe, "Tüketim, büyümeye 1,56 puan katkı sağladı. Net ihracat ise eksi 0,56 puanda kaldı. Yani büyümeye katkımız olamadı. Bu sonuç, bize üretim ve ihracata dayalı büyüme modelinden uzaklaştığımızın sinyallerini veriyor. İlk çeyrekte sanayi yüzde 1,8, tarım yüzde 2 daraldı. Bir gerçeği asla unutmamalıyız. Tüketimle büyüebiliriz. Ama sürdürülebilir kalkınmayı ancak üretim ve ihracatla gerçekleştirebiliriz." diye konuştu.

24,8
MİLYAR
DOLAR

TÜRKİYE'NİN
MAYIS AYI
İHRACATI

BAŞKAN VEYSEL MEMİŞ: MAYIS AYI İHRACATIMIZ 1,35 MİLYAR DOLAR

Mayıs ayında 1,35 milyar dolar ihracat gerçekleştiren Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB), en yüksek değerleri kimya, demir-çelik, hububat ve bakliyat sektörlerinde elde etti. En çok ihracat yapılan ülkeler Irak, İtalya ve Romanya olurken Belçika, Fas ve Suriye pazarlarında dikkat çekici artışlar sağlandı.

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı Veyssel Memiş, mayıs ayında 1,35 milyar dolar ihracata imza attıklarını açıkladı. Yılın beşinci ayında en yüksek değerlere Irak, İtalya ve Romanya pazarlarında ulaştıklarını belirten Başkan Veyssel Memiş, söz konusu dönemde Belçika, Fas ve Suriye pazarlarında ihracat hacminde anlamlı artışlar sağladıklarını bildirdi.

“İngiltere ve Azerbaycan’da yeni kapılar açtık”

Sürdürülebilirliği rehber edinmiş, doğaya saygılı ve çevre dostu üretim modellerini destekleyen vizyonla Akdenizli ihracatçıların uluslararası pazarlardaki rekabetçiliğini güçlendirmeye yönelik çalışmaları mayıs ayında da devam ettirdiklerini kaydeden Başkan Veyssel Memiş, Kayseri Mobilya ve Mobilya Yan Sanayi UR-GE II Projesi kapsamında 13 üye firma temsilcisinin İngiltere’de B2B görüşmeler ve tanıtım faaliyetleriyle uluslararası pazarda etkinliğini artırdığını, Çukurova Kâğıt Karton ve Ambalaj UR-GE Projesi çerçevesinde 13 firma temsilcisinin Azerbaycan’da 35 ithalatçıyla ikili iş görüşmeleri yaparak yeni iş birlikleri için önemli adımlar attığını söyledi.

AKİB’in vizyon projelerinden Turquality Bulgur Tanıtım Projesi’nin Rusya pazarındaki etki analizi raporlarının sevindirici veriler yansıttığını vurgulayan Başkan Veyssel Memiş, “Tahıl grubunda Türk ürünlerine duyulan güven yüzde 63,2’ye

7
MİLYAR
DOLAR

AKİB’İN
2025 YILI
OCAK-MAYIS
DÖNEMİ
İHRACATI

*AKİB Koordinatör
Başkanı Veyssel
Memiş, “Yeni Yatırım
Teşvik Sistemi,
sürdürülebilir üretim
gücümüzü
artıracak.” dedi.*

ulaştı. Kampanya öncesine kıyasla güven oranı yüzde 4,6 arttı. 2022 yılında Rusya’ya yapılan bulgur ihracatı 16 bin ton seviyesindeyken kampanya ile bu rakam 2024’te 19 bin tona yükseltildi. İhracatta yüzde 12’lik bir artış sağlandı.” değerlendirmesini yaptı.

“En yüksek değerlere kimya, demir-çelik, hububat ve bakliyatla ulaştık”

AKİB’in mayıs ayındaki ihracatında en yüksek değerlere kimya, demir-çelik ile hububat ve bakliyat sektörlerinde ulaştığını ifade eden Başkan Veyssel Memiş, hayvansal gıda, hazır giyim ve mobilya sektörlerinde ihracat hacminde artış sağladıklarını bildirdi. Başkan Veyssel Memiş, şöyle konuştu: “Yılın beşinci ayında en çok ihracatı 376,8 milyon dolar değer ile Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz gerçekleştirdi. Bu Birliğimizi, 350,3 milyon dolar değer ile Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliğimiz ikinci sıradan, 148 milyon dolar değer ile Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz üçüncü sıradan takip etti. Yine mayıs ayında Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliğimiz 125,5 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliğimiz 109,7 milyon dolar, Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimiz 96,8 milyon dolar, Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliğimiz 46,8 milyon dolar, Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliğimiz 44 milyon dolar ihracata imza attı.”

AKİB’in mayıs ayı ihracat performansını ülkelere göre değerlendiren Başkan Veyssel Memiş, “Söz konusu dönemde en fazla ihracat yaptığımız ülkeler, 133,6 milyon dolar değer ile Irak, 77,9 milyon dolar değer ile İtalya ve 73,5 milyon dolar değer ile Romanya oldu. İhracat hacminde en güçlü artışları Belçika, Fas ve Suriye pazarlarında yakaladık.” diye konuştu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Mehmet Fatih Kacır

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ İLE 240 MİLYON TL'YE VARAN DESTEK GELİYOR

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Kacır, yeni Yatırım Teşvik Sistemi'nde yatırım kredilerine 11,5 ile 18,4 puan arasında faiz veya kâr payı desteği verileceğini belirterek yatırım tutarının yüzde 20'sine ve 240 milyon liraya kadar teşvik sağlanacağını açıkladı.

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, yürürlüğe giren yeni Yatırım Teşvik Sistemi kapsamında yatırımları hızlandırmak amacıyla finansal destek verileceğini duyurdu. Kacır, yatırım kredilerine 11,5 ile 18,4 puan arasında faiz veya kâr payı desteği sağlanacağını, ayrıca yatırım tutarının yüzde 20'sine ve 240 milyon TL'ye kadar teşvik imkânı sunacağını belirtti. Kacır, yatırımcılara yönelik finansal desteklerin artırıldığını belirterek, "Yatırımları hızlandırmak üzere finansman destekleri sağlayacağız. Yatırım kredilerinde 11,5 ile 18,4 puan faiz veya kâr payı desteğiyle, yatırım tutarının yüzde 20'sine ve 240 milyon TL'ye kadar teşvikler sunacağız." dedi.

"Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi" programında sunacağız

Yeni Yatırım Teşvik Sistemi'nin daha seçici ve odaklı bir yapıya kavuşacağını kaydeden Kacır, "En güçlü destekleri 'Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi' programı kapsamında sunacağız. Teknolojik Hamle ile yüksek katma değerli yatırımlara, Yerel Kalkınma Hamlesi ile her il için belirlenen dört öncelikli yatırım alanına, Stratejik Hamle ile ise dış ticaret dengesini iyileştirecek yatırımlara özel teşvikler sağlayacağız." diye konuştu.

Ayrıca dijital ve yeşil dönüşüm odaklı projelere de ayrıştırmış destek verileceğini belirten Kacır, bu yaklaşımla Türkiye'nin, kalkınma hedeflerine daha güçlü bir şekilde ilerleyeceğini vurguladı.

"Makine alımlarına 240 milyon TL'ye kadar nakdi destek sunacağız"

Bakan Kacır, "Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamındaki yatırımlar için öz kaynakla yapacakları makine alımlarına, makine bedelinin yüzde 25'ine, yatırım tutarının yüzde 15'ine ve 240 milyon TL'ye kadar nakdi destek sunacağız. Yeni teşvik sisteminde, yatırıma katkı olarak sunduğumuz kurumlar vergisi indirimi, yatırım tutarının yüzde 20'si ile yüzde 50'si olacak. Güncellediğimiz Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi doğrultusunda istihdam teşviklerini ülkemiz genelinde 6 bölgede kademeli olarak uygulayacağız." ifadelerini kullandı.

"6. Bölge illeri ve deprem bölgesi yoğun istihdam teşviklerinden yararlanacak"

Bakan Kacır, "İstihdam teşviklerini daha yüksek limitlerde ve daha uzun sürelerle sunacağız. 6. Bölge illeri, depremden ağır etkilenen 65 ilçe ve Cazibe Merkezleri programındaki iller, en yoğun istihdam teşviklerinden faydalananak." dedi. Kacır, ayrıca bu bölgelerdeki OSB'lerde çalışanların SGK işveren paylarının 14 yıl, çalışan paylarının ise 10 yıl boyunca hükümet tarafından karşılanacağını belirtti.

Kapasite fazlası olan sektörlerde verimli olmayacak yatırımları teşvik sisteminden çıkardıklarını belirten Bakan Kacır, desteklenecek yatırımları hedef sektörler başlığında adreslediklerini belirtti.

"Uygun koşullarda yer tahsis edilecek"

Desteklerle yatırımcının finansman yükünün hafifleyeceğini ve yatırım istahının önemli ölçüde artacağını vurgulayan Bakan Mehmet Fatih Kacır "Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamındaki yatırımlara OSB'lerde oluşturulan rezerv alanlarda, uygun koşullarda yer tahsis edilecek. 1. Bölge'deki makine ve teçhizatın, 4., 5. ve 6. bölgeye taşınması ile gerçekleştirilen yatırımlar için taşındıkları bölgedeki istihdam teşviklerini uygulayacağız. Böylelikle sanayi tesislerinin özellikle Marmara Bölgesi'nden, Anadolu şehirlerine taşınmasını sağlayacağız. Yeni Yatırım Teşvik Sistemi 31 Aralık 2030 tarihine kadar sürecek." ifadelerini kullandı

14
TRİLYON
TL
2012'DEN
2025'E
KADARKİ
DÖNEMDE
TEŞVİK ALAN
TOPLAM
YATIRIM
TUTARI

İHRACATÇILARDAN ÜÇ KİTADA 1.100'Ü AŞKIN İKİLİ İŞ GÖRÜŞMESİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM); Arnavutluk, Tunus, ABD ve Güney Afrika'da düzenlediği Genel Ticaret Heyeti programlarıyla, kimya, demir-çelik, hazır giyim, mobilya, maden, halı, gıda ve çimento gibi sektörlerden Türk firmaları ile yerel iş insanlarını bir araya getirerek üç kıtada, toplam 1.100'ü aşkın ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Ticaret Bakanlığının koordinasyonunda ve ilgili ihracatçı birliklerinin katkılarıyla 5-16 Mayıs tarihleri arasında Arnavutluk, Tunus, Amerika Birleşik Devletleri ve Güney Afrika ülkelerinde dört ayrı "Genel Ticaret Heyeti" programı düzenledi. Kimya, demir-çelik, hazır giyim, mobilya, maden, halı, gıda ve çimento gibi çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren Türk ihracatçı firmalar, söz konusu ülkelerdeki firmalar ve sektör temsilcileriyle ikili iş görüşmelerinde bulunarak yeni ihracat olanaklarını değerlendirme fırsatı buldu. Programlar kapsamında Türk firmalar üç kıtada toplam 1.100'ü aşkın ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.

Arnavutluk'ta 500'ü aşkın görüşmeyle güçlü başlangıç

Arnavutluk'un başkenti Tiran'da gerçekleştirilen ticaret heyeti, TİM ve Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği (DAİB) iş birliğinde düzenlendi. DAİB Başkanı Ethem Tanrıver başkanlığındaki heyette 20'ye yakın Türk ihracatçı firma temsilcisi yer aldı. Program, DAİB Başkanı Ethem Tanrıver, T.C. Tiran Büyükelçisi Tayyar Kağan Atay ile Arnavutluk İçişleri Bakanı Ervin Hoxha'nın açılış konuşmalarıyla başladı. Açılışın ardından Türk firma temsilcileri ile Arnavut iş insanları arasında 500'den fazla ikili iş görüşmesi gerçekleştirildi.

Güney Afrika'da 120'den fazla ikili iş görüşmesi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) tarafından organize edilen Güney Afrika Genel Ticaret Heyeti, 12-16 Mayıs 2025 tarihleri arasında düzenlendi. TİM Yönetim Kurulu Üyesi Başaran Bayrak başkanlığında gerçekleştirilen programa T.C. Pretorya Büyükelçisi Kezban Nilvana Darama Yıldırımgeç de katıldı.

Heyette yer alan 20'ye yakın Türk firma temsilcisi, 120'den fazla ikili iş görüşmesinde bulundu.

Tunus'ta ticari bağlantılar güçleniyor

İstanbul Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Nuri Gürcan başkanlığındaki ticaret heyeti, Tunus'ta gerçekleştirildi. Programda Türkiye'nin Tunus Büyükelçisi Ahmet Misbah Demircan da açılış konuşması yaptı. Yaklaşık 15 Türk ihracatçı firma temsilcisi, Tunuslu iş insanları ile 130'un üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmeler, Türkiye ile Tunus arasındaki ticaret hacminin daha da geliştirilmesi adına önemli bir zemin oluşturdu.

Tekstilden, ABD'ye sektörel tanıtım atağı

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) organizasyonu ile düzenlenen ABD Genel Ticaret Heyeti, TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç başkanlığında Los Angeles şehrinde gerçekleştirildi. Heyette, çoğunluğu tekstil sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 30 Türk ihracatçı firma yer aldı. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Mehmet Ali Kılıçkaya'nın da katılım sağladığı program kapsamında Amerikalı iş insanlarıyla 400'den fazla ikili iş görüşmesi yapıldı.

Kimya, demir-çelik, hazır giyim, mobilya, maden, halı, gıda ve çimento sektörlerinde faaliyet gösteren Türk ihracatçıları yeni ticaret bağlantıları sağladı.

HAYVANSAL GIDADA, ADANA'NIN İHRACAT ŞAMPİYONLARI ÖDÜLLENDİRİLDİ

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (ASHİB), 2024 yılında Adana'dan 139 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren 45 üyesini ödüllendirdi. Törende sektörde yaşanan sorunlara dikkat çeken ASHİB Başkan Yardımcısı Ali Can Yamanyılmaz, acil destek çağırısında bulundu.

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (ASHİB), 2024 yılında gerçekleştirdiği 382 milyon dolar ihracat performansına Adana'dan en güçlü desteği veren 45 üyesini ödüllendirdi. Geçen yıl yaklaşık 139 milyon dolarlık hayvansal gıda ihracat eden Adana'da ihracat şampiyonu firmaların plaket ödülleri ve teşekkür sertifikalarını ASHİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Can Yamanyılmaz ve Yönetim Kurulu Üyeleri verdi. ASHİB Adana İstişare Toplantısı ve Ödül Töreni'nde konuşan ASHİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Can Yamanyılmaz, Kayseri, Hatay ve Mersin'in ardından Adana'da en fazla ihracat gerçekleştiren üyelerini ödüllendirmekten büyük mutluluk ve onur duyduklarını belirtti.

ASHİB Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı
Ali Can Yamanyılmaz

"Adana'mız 139 milyon dolarlık ihracatla göz kamaştırdı"

Küresel ticarete jeopolitik risklerin, enerji krizlerinin ve enflasyonist baskıların hâkim olduğu dönemde hayvansal gıda ihracatında önemli başarılarla imza attıklarını vurgulayan Yamanyılmaz, "2024'te Türkiye'nin 3,9 milyon dolarlık hayvansal gıda ihracatına 382 milyon dolarlık katkı sunduk. Adana'mız ise 139 milyon dolarlık ihracatla göz kamaştırdı. Bu rakamlar, gün doğmadan yola çıkanların, gece geç saatlere kadar üretim yapanların başarısıdır. Bir araya geldiğimiz firmalarımız, yalnızca çok sattıkları için değil; cesur oldukları, istihdam sağladıkları, dünyada Türk malını onurla temsil ettikleri için ödül alıyorlar. Sizleri canı gönülden kutluyorum. Hepinizle gurur duyuyoruz." dedi.

“Acil önlem alınmaz ise ihracatta ciddi kayıplar yaşanmasından endişeliyiz”

Sektörün çok zorlu bir dönemden geçtiğini ve acil önlem alınmaz ise ihracat kalemlerinde ciddi kayıplar yaşanmasından endişe ettiklerini dile getiren Yamanyılmaz, “Kolay zamanlardan geçmiyoruz. Üretmek zorlaştı. Ayakta kalmak zorlaştı. Pek çok üretici firmamız, artık üretimden çekiliyor, ithalata yöneliyor. Çünkü kur seviyesi, ithalatı cazip hale getiriyor. Bu tablo sürdürülebilir değil! Kur-maliyet baskısı altında ezilen üretici firmalarımız var. Yüksek faizlerle baş etmeye çalışan KO-Bİ’lerimiz, finansmana ulaşamayan, bankalardan eli boş dönen ihracatçılarımız var. İş dünyası sıkışmış vaziyette, nefes alması gerek. KGF kefaletiyle işletme ve yatırım harcamalarına yönelik limitlerin artırılması olumlu ancak yeterli değildir. Devlet hazinesinden doğrudan faizsiz veya uzun vadeli düşük faizli destek mekanizmalarının geliştirilmesini bekliyoruz. Aksi hâlde pazarlarımızı birer birer kaybetme riskiyle karşı karşıyayız.” diye konuştu.

“İSO 500 araştırmasının sonuçları net uyarılar veriyor”

Türkiye’nin en büyük sanayi kuruluşlarının belirlendiği ISO 500 2024 yılı araştırmasında “Maliyetler yükseliyor, kâr marjları düşüyor, firmalar ayakta kalmak için savaşıyor.” şeklinde net uyarılar verildiğine dikkati çeken Yamanyılmaz, şunları söyledi: “Biz ihracatçılar olarak, yıllardır her ekonomik programda sorumluluk aldık. İnançla destek verdik. Artık şunu da söylüyoruz; biz üretmeye, satmaya, döviz getirmeye hazırız. Ama devletimizin de artık çok daha güçlü bir şekilde yanımızda olmasını istiyoruz! Tarife dışı engellerle savaşmak için destek istiyoruz. Doğal pazarlarımızı koruyacak ikili ticaret anlaşmaları bekliyoruz. Uygun faizli, erişilebilir kredi mekanizmaları talep ediyoruz. Kur politikalarının ihracatçıyı ezmeyecek şekilde düzenlenmesini istiyoruz.”

“Türk Ticaret Bankası Çukurova Şubesi Adana’da hizmete başlıyor”

Türk Ticaret Bankası’nın Çukurova Şubesi’nin temmuz ayından itibaren Adana Sanayi Odası’nda hizmet vermeye başlayacağını duyuran Yamanyılmaz, “İhracatçının finansmana erişimini kolaylaştırmak ve rekabet gücünü artıracak çözümler üretmek odağıyla yeniden faaliyete başlayan bankanın hizmetlerinden üyelerimizin faydalanmasını bekliyoruz.” dedi.

Yamanyılmaz’ın konuşmasının ardından Türk Ticaret Bankası Çukurova Şubesi Müdürü Mustafa Dikmen Işık sundukları destek paketleri, Solaris Consulting Genel Müdürü Ümit Sarı ise devlet destekleri ve hibe programları hakkında bilgi verdi.

Adana’nın 2024 yılı hayvansal gıda ihracat şampiyonları

ASHİB Adana İstişare Toplantısı’nın son bölümünde 2024 yılında Adana’dan en fazla ihracat yapan 45 firmanın temsilcilerine ödül plaketi ve teşekkür sertifikaları takdim edildi. ASHİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Can Yamanyılmaz ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Adanalı üyelerini tebrik edip başarılarının

devamını diledi. Adana’dan en fazla ihracat yapan ASHİB üyesi firmalar listesinde ödül plaketine layık görülen firmalar şöyle sıralandı: Pilyem Gıda Tarım Sanayi, Akyem Adana Yem, Şahin Tavukçuluk, Gülperi Tavukçuluk, Aksu Piliç, Sasu Su ve Tarım Ürünleri, Güler Bağırsak, Pakyürek Tarım Sanayi, Akbey Doğa Piliç, Civkur Gıda Sanayi, Rimaş Deri, Pakyürek Dış Ticaret, SCN Nakliyat, Fulya Evcil Hayvan Ürünleri, Türkay Food Gıda, Taşar Tavukçuluk, Leziz Tavukçuluk, Zihni Balıkçılık, Tam Piliç, Derinsel Tekstil, Elif Gıda, Sudi Tekstil, HRT Uluslararası İthalat İhracat, Biyolojik Mücadele ve Hamer Bağırsak.

Sertifika ile ödüllendirilen firmalar: Odin Su Ürünleri, Misis Et Ürünleri, Mete Yatırım İşletmeleri, J.M. AKUA Adana Deniz ve Su Ürünleri, Ekip Tavukçuluk, 01 Su Ürünleri, Karalar Tavukçuluk, Ayperi Tavukçuluk, Özcan Çatalbaş, Sesasu Deniz ve Su Ürünleri, Nova Food Dış Ticaret, Mehmet Adsan, Casing Gıda Sanayi, Sezen Gıda, Aquatic Su Ürünleri, Bakiran Et ve Su Ürünleri, Eminat Su Ürünleri, Mackerels Su Ürünleri, Biyolojik Tarım ve Halit Sencar.

Mersin protokolünün katıldığı törende, tesisin açılışı kurdele kesimiyle gerçekleştirildi.

THY, ÇUKUROVA'DA KARGO TESİSİNİ AÇTI

Turkish Cargo, Mersin Çukurova Uluslararası Havalimanı'nda yıllık 25 bin ton kapasiteli modern bir kargo tesisini hizmete açarak bölgenin tarım, sanayi ve ihracat potansiyelini 112 ülkeye ve 200 destinasyona hızlı ve güvenli şekilde ulaştırılabilecek.

Türk Hava Yolları'na (THY) bağlı Turkish Cargo tarafından, Mersin'deki Çukurova Uluslararası Havalimanı'nda tamamı kapalı 5 bin 500 metrekare brüt alan üzerine yıllık 25 bin ton taşıma kapasitesiyle kurulan kargo tesisi, düzenlenen törenle hizmete girdi.

Açılış törenine Mersin Valisi Atilla Toros, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Başkanı Hakan Sefa Çakır, THY İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Abdulkerim Çay, THY Kargodan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Ali Türk ve THY Kargo Satış Başkanı Tarık Parlak ile kent protokolü ve iş insanları katıldı.

Açılıшта konuşan Mersin Valisi Atilla Toros, kargo tesisinin sadece Mersin'e değil, Çukurova Bölgesi'nin tamamına hizmet verecek şekilde planlandığını belirterek, "Bu tesis sayesinde üreticilerimiz ürünlerini daha güvenli, hızlı ve ekonomik biçimde dünyanın dört bir yanına ulaştırabilecek. Tarım, sanayi ve ihracat potansiyeli yüksek bölgemiz için bu yatırım büyük bir fırsat sunuyor." dedi.

Turkish Cargo, 112 ülkede 200 farklı destinasyona hava kargo taşımacılığı yapacak

Yatırımla ilgili bilgiler veren THY yetkilileri ise "Turkish Cargo'nun bölgedeki depo ve mal kabul kapasitesi 9 bin 500 metrekareden 11 bin metrekareye çıkarıldı. Hayvan hizmetleri ve aşılarda, balık, meyve-sebze, gemi yedek parçaları, tekstil ve

kumaş gibi oldukça kapsamlı yükler, 112 ülkede 200 farklı destinasyona ulaştırılıyor. Taşımaların yüzde 44'ünü özel kargo yükleri oluşturuyor. Yeni yatırımla taşıma hizmetleri hızlanıp Mersin ve çevre illerin lojistik derinliği artacak, istihdama önemli katkılar sunulacaktır." ifadelerini kullandı.

"Çabuk bozulan ürünleri çok kısa sürede daha uzak pazarlara gönderebileceğiz"

Kurdele kesiminin ardından tesisin sağlayacağı kazanımları değerlendiren MTSO Başkanı Hakan Sefa Çakır, Mersin'in üretim ve lojistikteki gücüne dikkat çekti. Yeni terminalin, bu gücü daha yukarıya taşıyacağını altını çizen Başkan Çakır, "Çukurova Uluslararası Havalimanı, İstanbul'dan sonra en büyük kargo kapasitesine sahip havalimanı oldu. Bu yatırımla Mersin'in ana ve yeni yükselen sektörleri, daha önce gidemediğimiz uzak pazarlara gidecek, farklı ürünler daha kısa sürede ulaştırılacak. Çabuk bozulan taze sebze ve meyveleri çok kısa sürede daha uzak pazarlara gönderebileceğiz. Kesme çiçek gibi yükselen bir sektörümüz var. Çiçekte bölge Hollanda'sı olma imkânımız var. Su ürünlerini hava yoluyla daha hızlı ulaştıracağız." diye konuştu.

Mersin, Çukurova Uluslararası Havalimanı ile havayolu lojistiğini güçlendirerek ihracatta yeni bir döneme girdi.

SANAYİYE YÖN VERECEK PROJELER ÖDÜLLENDİRİLDİ

AOSB tarafından düzenlenen Ulusal Sanayi Odaklı AR-GE ve İnovasyon Proje Yarışması, 62 üniversiteden 182 projenin katılımıyla üniversite-sanayi iş birliğinin başarılı bir örneği oldu. 750 bin TL'lik ödül havuzuyla desteklenen yarışmada, sanayiye katkı sağlayabilecek yenilikçi ve uygulanabilir projeler ödüllendirildi.

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nin (AOSB) Ulusal Sanayi Odaklı AR-GE ve İnovasyon Proje Yarışmasında sanayiye doğrudan katkı sağlayabilecek, uygulanabilir ve yenilikçi projeler ödüllendirildi. 62 üniversiteden 182 projenin başvurduğu yarışmada üç kategoride dereceye girenlere, toplam 750 bin liralık para ödülü verildi.

Başkan Sütcü: AOSB'yi bir inovasyon köprüsüne dönüştürme vizyonunu benimsedik

AOSB Seyhan Salonu'nda yapılan ödül töreninde konuşan AOSB Başkanı Bekir Sütcü, yarışmayı üniversite-sanayi iş birliğinin güzel bir örneği olarak nitelendirdi. Çağın hızla değiştiğine dikkat çeken Sütcü, ayakta kalmak, gelişmek ve lider olmak için inovasyonun bir zorunluluk olduğunu vurguladı.

AOSB'nin yalnızca bir üretim üssü olmadığını vurgulayan Sütcü, "Yaklaşık 22 milyon metrekarelik alanda faaliyet gösteren, 500'ü aşkın firmayla yılda 2 milyar dolar ihracat yapan, 45 bin kişiye istihdam sağlayan dev bir bölgeyiz. Bu yarışmayla birlikte, AOSB'yi bir inovasyon köprüsüne dönüştürme vizyonunu benimsediğimizi gururla belirtmek isterim." dedi.

Çukurova'nın köklü bir sanayi kültürüne sahip olmasına rağmen, girişimcilik ve inovasyon kültürünün henüz yeterince gelişmediğine dikkat çeken Sütcü, yarışma aracılığıyla ulaşmak istedikleri üç temel hedefi şöyle anlattı: "Birincisi, akademisyen ve öğrencilerimizin AR-GE ve inovasyon bilincini yükseltmek ve onları cesaretlendirmek. İkincisi, sanayi ile üniversite arasında aşılmaz görülen duvarları yıkmak. Üçüncüsü ve en önemlisi ise OSB'mizi yaşayan bir inovasyon ekosistemine dönüştürmek."

"AOSB'ye ulaşımı kolaylaştıracak 4 altgeçit yapacağız"

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar ise konuşmasında AOSB'ye ulaşımı kolaylaştıracak şekilde, D-400 Karayolu üzerinde 4 alt ve üst geçit yapacaklarını açıkladı. Karalar, "Organize Sanayi Bölgesi'ne gelecek kardeşlerimiz, alt ve üst geçitler tamamlandıkça otoban konforunda yolculuk yapacak. Benim de sanayicilerimizden istihdamım, ithalat yaptıklarında Adana'nın maliye kodunu girmeleri. Böylece vergi geliri Adana'ya düşer. Bu yolla Adana'nın gelirini 1 milyar lira artırdık ama 5 milyar lira daha açık var." diye konuştu.

AOSB Ulusal Sanayi Odaklı AR-GE ve İnovasyon Proje Yarışmasında Akademisyen/Lisansüstü Mezun Kategorisi'nde Mert Yıldırım (İstanbul Gelişim Üniversitesi), Çağlar Sivri (Bahçeşehir Üniversitesi) Halil Şahan (Erciyes Üniversitesi) ödüllendirildi. Lisansüstü Öğrenci/Lisans Mezun Kategorisi'nde Fatma Gizem Zincir (Pamukkale Üniversitesi), Şiyar Şen (İzmir Bakırçay Üniversitesi), Samet Yücel Sarıhan (Erciyes Üniversitesi) derece girmeyi başardı. Lisans Öğrenci Kategorisi'nde Yunus Emre Özdemir (Erciyes Üniversitesi) Zozan Yıldırım (Marmara Üniversitesi) Kadir Polat (Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi) ilk üç sırada yer aldı.

Dereceye giren proje sahiplerine ödülleri AOSB Başkanı Bekir Sütcü ve törene katılan davetliler tarafından takdim edildi.

KAYSERİLİ MOBİLYACILARDAN İNGİLTERE HAMLESİ

Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB), Ticaret Bakanlığı destekli UR-GE II Projesi kapsamında 20-23 Mayıs 2025 tarihlerinde Londra'da düzenlediği yurt dışı pazarlama faaliyetiyle 13 Kayserili mobilya firmasını İngiliz alıcılarla B2B görüşmelerde buluşturdu.

Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB), "Kayseri Mobilya ve Mobilya Yan Sanayi UR-GE II Projesi" kapsamında 20-23 Mayıs 2025 tarihleri arasında İngiltere'nin başkenti Londra'da yurt dışı pazarlama faaliyeti düzenledi. Ticaret Bakanlığı destekli proje çerçevesinde gerçekleştirilen etkinlikte, Türk mobilya firmaları İngiliz alıcılarla B2B eşleştirme toplantılarında bir araya geldi ve yeni ticaret bağlantıları için görüşmeler yaptı.

13 proje paydaşı firmanın katılımıyla düzenlenen faaliyet sırasında eş zamanlı olarak pazar ziyaretleri ve tanıtım çalışmaları da gerçekleştirildi. Londra'nın prestijli etkinliklerinden biri olan London Design Week'in de ziyaret edildiği etkinliklere Birleşik Krallık Ticaret Müşaviri Abdurrahman Deniz de katıldı. İngiltere'de yapılan pazarlama faaliyetinin bölgedeki firmaların yurt dışı açılımını güçlendirmesi, sürdürülebilir ihracat artışına katkıda bulunması ve Türk mobilya sektörünün küresel pazardaki bilinirliğini artırması bekleniyor.

"Firmalarımızı küresel ölçekte görünür hâle getiriyoruz"

Etkinliği değerlendiren AKAMİB Yönetim Kurulu Başkanı Onur Kılıçer, "Mobilya sektörümüz, yüksek tasarım gücü

ve kaliteli üretimiyle dünya pazarlarında rekabet edebilecek kapasiteye sahip. UR-GE projemiz kapsamında gerçekleştirdiğimiz Londra ziyareti, firmalarımızın ihracat yetkinliklerini artırmak ve İngiltere gibi stratejik bir pazarda sürdürülebilir ticaret ilişkileri kurmak açısından büyük önem taşıyor. Bu tür faaliyetlerle hem firmalarımızı küresel ölçekte daha görünür hâle getiriyor hem de bölgesel kalkınmayı destekliyoruz. Birliğimiz olarak, üyelerimizin uluslararası başarılarını artırmak ve yeni pazar fırsatlarını değerlendirmelerine katkı sunmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz." dedi.

İngiltere stratejik hedef pazar konumunda

Dünyanın en büyük beşinci ve Avrupa'nın ikinci büyük ekonomisi olan Birleşik Krallık, Kayseri mobilya kümesinin "İhtiyaç Analizi Raporu"nda potansiyel hedef ülkeler arasında ilk sıralarda yer alıyor. Pazarın büyüklüğü, coğrafi yakınlık, ticaret kolaylığı, gümrük avantajları ve güvenilirliği gibi faktörler İngiltere'yi Türk ihracatçıları için cazip bir pazar hâline getiriyor. Ayrıca, 29 Aralık 2020 tarihinde imzalanan Türkiye-Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması da firmalar açısından önemli fırsatlar sunuyor.

Bölgesel ihracata güçlü katkı

2024 yılı ihracat verilerine göre Türkiye'nin toplam ihracatı bir önceki yıla kıyasla yüzde 2,1 artış göstererek 226,1 milyar dolara ulaştı. TR72 bölgesi olarak tanımlanan Kayseri, Sivas ve Yozgat illeri ile birlikte Kırşehir, Niğde ve Nevşehir illerinden oluşan geniş üretim havzası ise Türkiye'nin ihracatına yüzde 1,6 oranında katkı sağladı. Bu iller arasında Kayseri, yaklaşık 3 milyar dolarlık ihracat hacmiyle açık ara önde yer aldı.

Türk mobilya firmaları Londra'da İngiliz alıcılarla buluşarak ihracat ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirdi.

MERSİN LİMANI'NDA EAST MED HUB 2 TERMİNALİ'NİN İLK FAZI TAMAM

Mersin Uluslararası Limanı'nda (MIP), yıllık konteyner elleçleme kapasitesini 2,6 milyon TEU'dan 3,6 milyon TEU'ya çıkaracak toplam 455 milyon dolar yatırım bütçeli East Med Hub 2 Terminali'nin ilk fazı başarıyla tamamlandı.

Türkiye'nin en büyük derin deniz terminali olan Mersin Uluslararası Limanı (MIP), 455 milyon dolar yatırım tutarına sahip East Med Hub 2 Terminali'nin (East Mediterranean Hub-EMH2 / Doğu Akdeniz Merkezi) ilk fazını başarıyla tamamladı. 17,5 metre derinlik ve 880 metre uzunlukla 24 bin TEU kapasiteli yeni nesil konteyner gemilerine hizmet verecek yeni rıhtımın açılış törenine Mersin Valisi Atilla Toros, Ticaret Bakanlığı Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürü Tarık Sönmez, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Kamu-Özel Sektör İş Birliği Daire Başkanı Ali Kamil Özmen, Singapur Türkiye Büyükelçisi Kok Li Peng, kamu, özel sektör ve sivil toplumdan çok sayıda yetkili katıldı. 2026 yılının ilk yarısında tüm fazlarıyla hizmete açılması planlanan ve MIP'nin yıllık konteyner elleçleme kapasitesini 2,6 milyon TEU'dan 3,6 milyon TEU'ya çıkaracak yatırım sayesinde aynı anda iki ultra büyük konteyner gemisinin yükleme veya boşaltma yapabileceği belirtildi.

"Mersin, deniz ticaretindeki stratejik rolünü güçlendirdi"

Mersin Valisi Atilla Toros törende yaptığı konuşmada temelleri 19'uncu yüzyılda atılan Mersin Limanı'nın dünyanın en büyük 100 limanı arasında 91'inci sırada yer aldığını, rıhtım genişletme yatırımı ile deniz ticaretindeki stratejik rolünü güçlendirdiğini söyledi.

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürü Tarık Sönmez ise PSA International, Akfen Holding ve IFM Investors ortaklığıyla faaliyet gösteren Mersin Limanı'nın Türkiye'nin yanı sıra bölge ülkelerinin de transit yük trafiğinde kritik bir lojistik merkez hâline geldiğini söyledi.

455
MİLYON
DOLAR

EAST MED HUB
2 PROJESİ'NİN
TOPLAM
YATIRIM
TUTARI

Mersin
Uluslararası
Limanı,
genişleme
projesiyle
kapasite ve
hizmet gücünü
önemli ölçüde
artıracak.

"Mersin Limanı, PSA'nın 'Düğünden Ağa' stratejisinin önemli bir parçası"

PSA Avrupa & Akdeniz ile PSA Orta Doğu & Güney Asya Bölge CEO'su Vincent Ng konuşmasında, yeni yatırımın Doğu Akdeniz ve uluslararası ticaret açısından önemini vurguladı.

Vincent Ng, "EMH2'nin 2026'da tamamlanmasını bekliyoruz. PSA olarak MIP'nin geleceğine yatırım yapma kararlılığımızı sürdürüyoruz. PSA'nın 'Düğünden Ağa' stratejisinin ve 2050'ye kadar net sıfır emisyonu geçişinin önemli bir parçası olan MIP, operasyonel mükemmelliğe ve sürdürülebilirliğe bağlılığımızın güçlü bir örneğidir. Bölge için uzun vadeli değer yaratma ve Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunma kararlığımız devam edecek." dedi.

MIP Genel Müdürü Ajay Kumar Singh ise projenin sürdürülebilir etkilerinin altını çizerek, "EMH2, sadece operasyonel anlamda değil, çevresel, ekonomik ve toplumsal katkılarıyla da Türkiye için bir gurur kaynağıdır. MIP olarak bu yatırım ile hem liman performansımızı üst seviyeye çıkarıyoruz hem de Mersin'i global lojistik ağında daha güçlü bir oyuncu hâline getiriyoruz." diye konuştu.

Projenin ikinci fazında, 17,6 hektarlık yeni bir operasyon sahası devreye alınacak. Bu alanda yer alacak 8 adet gelişmiş otomatik raya monteli vinç (aRMG) ve 4 yeni gemiden karaya (STS) vinç, limanın operasyonel kabiliyetlerini artıracak. Tamamı elektrikli olacak bu ekipmanlar, MIP'nin 2030'a kadar karbon emisyonlarını yüzde 50 azaltma ve 2043'te karbon nötr olma hedeflerine ulaşmasına katkı sağlayacak.

MERSİN'İN YOL HARİTASI OLUŞTURULDU

Mersin Ekonomi Zirvesi'nde, kentin sanayi, tarım, turizm ve lojistik alanlarında tespit edilen 70 sektörel soruna yönelik çözüm önerileri ve sürdürülebilir kalkınma vizyonu, ilgili bakanlıklarla paylaşılarak ulusal planlarla uyumlu politikalar geliştirildi.

Mersin'in stratejik konumunu, ekonomik potansiyelini ve sürdürülebilir kalkınma vizyonunu ortaya koymayı amaçlayan Mersin Ekonomi Zirvesi'nin sonuç bildirgesi Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın katıldığı etkinlikte kamuoyuna açıklandı.

Ticaret Bakanlığı himayelerinde, Mersin Valiliği koordinasyonunda, Mersin Ekonomi Platformu ve Mersin Ticaret ve Sanayi Odası organizasyonunda, Mersin Ticaret Borsası, Mersin Deniz Ticaret Odası, Akdeniz İhracatçı Birlikleri ve Çukurova Kalkınma Ajansı iş birliğinde düzenlenen Mersin Ekonomi Zirvesi, ilin dört temel ekonomik ayağını oluşturan sanayi-teknoloji, tarım, turizm ve lojistik sektörlerinde yürütüldü. Bu alanlar-

da düzenlenen arama konferanslarıyla 70 adet sektörel sorun ve ihtiyaç tespit edildi. Yerel düzeyde gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde ortaya konulan bu sorun alanları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı başta olmak üzere ilgili tüm bakanlıklarla paylaşıldı ve söz konusu otoritelerden 200'e yakın olumlu ve yol gösterici görüş alındı. Bu süreçte geliştirilen değerlendirmeler, 12. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028) ve Çukurova Bölge Planı gibi ulusal ve bölgesel düzeydeki politika belgeleriyle de eş güdümlü biçimde ele alındı. Mersin'in yüksek katma değer üreten, dışa açık ve rekabet gücü yüksek bir şehir olma vizyonu, tüm çalışmaların merkezinde yer aldı.

"Mersin'i orta vadede bir Dubai konumunda göreceğiz"

Mersin Üniversitesi Akdeniz Kültür Merkezi'nde düzenlenen toplantıda konuşan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Mersin'in bir marka şehir, birlikte gelişmenin ve güçlenmenin de merkezi olduğunu söyledi. Kentin geçen yıl yüzde 4,6 artışla 10 milyar 1 milyon dolarlık ihracat hacmine sahip olduğunu memnuniyetle gördüklerini belirten Bolat, bunun yaklaşık yarısının tarım ve işlenmiş gıda ürünlerinden kaynaklandığını ifade etti.

Bolat, Mersin'in Doğu Akdeniz'in ticaret ve taşımacılık merkezi olduğunu anlatarak, şöyle konuştu: "Aslında bu Doğu Akdeniz'i şöyle düşünmek lazım; Afrika 45 dakika uçakla, Mersin'den İskenderiye 45 dakika, yine bütün Orta Doğu çok yakın. Yakında Mersin-Lazkiye feribot seferleri başlıyor, Mersin-Tartus feribot seferlerini başlattık ve Mersin aynı zamanda İpek Yolu'nun geçtiği yer, bütün Güneydoğu Anadolu, Irak ve diğer bölge ülkelerinin Akdeniz'e kavuştuğu yer anlamında

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Mersin'in ihracat gücü, stratejik konumu ve yatırımlarla Doğu Akdeniz'in ticaret üssü olarak orta vadede Dubai benzeri bir merkez hâline geleceğini vurguladı.

Ticaret Bakanı
Ömer Bolat

çok önemli. Limanıyla, serbest bölgesi ve girişimcilik kabiliyetiyle bu alanda üstünlük sağlıyor. İnşallah Mersin'i orta vadede bir Dubai konumunda göreceğiz, bu konuda bütün yatırımlarımız yapılıyor. Irak Kalkınma Yolu bittiğinde, Basra'ya gelen Asya'nın ürünleri, Avrupa'ya geçerken, Irak'tan sonra Güneydoğu yollarımızı izleyip Mersin'den dünyaya açılacak."

"Dünyayla daha çok entegre olan bir şehir olacağız"

Mersin Valisi Atilla Toros ise konuşmasında Mersin'in ekonomik geleceğini şekillendiren, uzun soluklu bir sürecin dönüm noktasında olduklarını söyledi. Mersin'in lojistikte önemli bir geçiş noktası, tarımda bereketin kalbi, sanayide üretimin gücü ve turizmde ise parlayan bir yıldız olduğunu vurgulayan Vali Toros, Türkiye Yüzyılı'na yakışan bir ekonomik vizyon ortaya koyduklarının altını çizdi. 2 bin 555 proje ile devam eden 346 yatırım ve doğrudan desteklemelerle devasa bir kaynağın Mersin'e tahsis edildiğini söyleyen Vali Toros, "Sanayide daha çok katma değer sağlayan, tarımda daha çok üreten, turizmde daha fazla pay alan, lojistikte dünyayla daha çok entegre olan bir şehir olacağız." diye konuştu. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer ise Ana Konteyner Limanı'nın Mersin'e yapılmasını ve Çeşmeli-Taşucu Otoyolu'nun tamamlanmasını talep etti.

Bakan Bolat, AKİB'in kurmaylarıyla bir araya geldi

Konuşmaların ardından katılımcılar hatıra fotoğrafı çekti, zirve kapsamında kurulan stantları gezdi. Bakan Bolat, daha sonra Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nin (AKİB) standını ziyaret ederek AKİB Koordinatör Başkanı Veysel Memiş ile bağlı Birliklerin yöneticilerinden bölge ihracatıyla ilgili bilgi aldı. Bakan Bolat, Mersin programının devamında AKİB Genel Sekreterliği'ni de ziyaret ederek Koordinatör Başkan ve bağlı Birliklerin yöneticileriyle istişarelerde bulundu.

Mersin Ekonomi Zirvesi Sonuç Bildirgesi'nde öne çıkan bazı başlıklar

Sanayi ve Teknoloji: Yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm yatırımlarına yönelik firmaların finansman ihtiyacını karşılamak için ulusal ve uluslararası fon ve destek mekanizmaları takip edilecek. Silifke OSB'nin, genişleme sürecinin hızlandırılması ve bütçe imkânları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı nezdinde izlenecek. Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin kapasitesinin geliştirilmesine yönelik ihtiyaç; Orta Vadeli Program (2025-2027) kapsamında değerlendirilecek.

Lojistik: Mersin metrosu ve raylı sistem bağlantılarının hayata geçirilebilmesi için yerel yönetimler ve ilgili merkezi kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyon faaliyetleri artırılacak. "Taşkent Lojistik Üstü Projesi" kapsamında OSB'ler için 12 kilometre uzunluğunda Yeni Taşkent Bölgesi İltisak Hattı Bağlantıları (OSB1-OSB2) ile Yeni Taşkent Yük Merkezi (1. Etap) proje-

si, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı TCDD Genel Müdürlüğü'nün yatırım programına alınmış olup yapımına başlanacak. Tarım: Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde pestisit ve kimyasal gübre kullanımının azaltılmasına yönelik olarak, biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemleri yaygınlaştırılacak. Yaş meyve ve sebze üretiminde pestisit kalıntısı kaynaklı sorunların azaltılması amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı'na "Biber, Turuncgil ve Yaprığı Yenilen Sebzelerde Pestisit Kalıntısıyla Mücadele Eylem Planı" uygulanacak. Turizm: Mersin'in tanıtımına yönelik dijital içeriklerin zenginleştirilmesi ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı faaliyetlerinin yerelde daha görünür hâle getirilmesi sağlanacak. Rusya Federasyonu ve Türk Devletleri Topluluğu ülkeleri, Mersin'in ihracat ve turizm açısından öncelikli hedef pazarları arasında yer almakta olup bu pazarlara yönelik tanıtım faaliyetleri artırılacak. Çukurova Uluslararası Havalimanı'ndan doğrudan uçuşlara uygun destinasyonlara yönelik tanıtım organizasyonlarına ağırlık verilecek.

AKİB ÜYESİ 50 ŞİRKET İSO 500 LİSTESİNDE

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB), İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2024 Araştırması'nda 50 üye ile temsil edildi. Türk sanayisinin devleri arasında yer alma başarısı gösteren AKİB'e üye firmaların üretimden net satışları 1 trilyon 378 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Geçen yıl toplam ihracatı 17,2 milyar dolar olan AKİB'in İSO 500'deki üyelerinin performansı 10 milyar 264 milyon dolar düzeyinde yansıdı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), sanayi sektörünün devler liginin belirleyen ve 1968 yılından bu yana aralıksız yapılan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın 2024 yılı sonuçlarını açıkladı. Araştırmaya göre TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 651 milyar 643 milyon lirayla listede ilk sırayı alırken Ford Otomotiv 356 milyar lirayla yine ikinci sıranın sahibi oldu. Star Rafineri A.Ş. 201 milyar 650 milyon lirayla üçüncü olurken, önceki yıl 5'inci sırada bulunan Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. 169 milyar lirayla 4'üncülüğe yükseldi. Toyota'yı 166,6 milyar lirayla İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş. 159,4 milyar lirayla Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş. 133,3 milyar lirayla Arçelik izledi. 2023 yılına ilişkin araştırmada 12'nci sırada yer alan İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. geçen yıl 110 milyar liralık üretimden satışla 8'inciliğe yükseldi. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları 103,7 milyar lirayla 9'uncu, Hyun-

dai Motor Türkiye Otomotiv A.Ş. ise 103 milyar lirayla 10'uncu oldu. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları'nın listede 1, Hyundai Motor Türkiye Otomotiv A.Ş.'nin ise 3 basamak yükseldiği görüldü.

Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2023'e göre yüzde 36,3 artarak 8 trilyon 688,5 milyar liraya ulaştı. Artış oranı 2023'te yüzde 42,1, 2022'de yüzde 119, 2021'de ise yüzde 73,8 olmuştu. Böylece son 4 yılın en düşük artışının gerçekleştiği ve üretimden satışlardaki performansın zayıfladığı görüldü. Geçen yılki artışın, yüzde 41,1 olan yurt içi üretici enflasyonunun altında kalması dikkati çekti.

İSO 500'ün ihracatı ise 2024'te önceki yıla göre yüzde 1,5 artarak 96,6 milyar dolara yükseldi. En büyük 500 sanayi kuruluşunun ihracat artışı Türkiye'nin dış satımındaki artışın 0,9 puan altında kaldı. Zorlu dış rekabet koşullarının İSO 500'ün ihracatını daha fazla etkilediği belirtildi.

Faaliyet kârında sert düşüş

En büyük 500 sanayi şirketinin faaliyet kârı geçen yıl yüzde 31,6 azalarak 937 milyar liradan 641 milyar liraya geriledi. Buna paralel olarak faaliyet kârlılığı oranı yüzde 12,5'ten yüzde 6,2'ye indi. Bu oranın, 2014-2023 ortalaması olan yüzde 10,4'ün oldukça altında kalması dikkati çekti. İSO 500'ün vergi öncesi kâr ve zarar toplamı yüzde 58,5 düşüşle 267 milyar liraya geriledi. Satış kârlılığı oranı yüzde 8,6'dan yüzde 2,6'ya indi. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr ve zarar (FAVÖK) toplamı yüzde 12,1 ile zayıf bir artış göstererek 1,3 trilyon liraya ulaştı. Sınırlı artış FAVÖK kârlılığı oranını yüzde 15,7'den yüzde 12,8'e geriledi.

AR-GE harcamaları yüzde 98,4 arttı

İSO 500'de AR-GE harcaması yapan kuruluşların sayısı önceki yıllara aynı kaldı ve 265 oldu. AR-GE harcamaları ise yüzde 98,4 artarak 60,7 milyar liraya yükseldi. Şirketlerin istihdamı yüzde 2,6 artarak 825 bin kişiye yaklaşırken çalışanlara ödenen maaş ve ücretler yüzde 90,9 yükselişle 813 milyar liraya ulaştı. İSO 500'deki halka açık şirket sayısının ise önceki yıla göre 85'ten 88'e çıktığı ve bugüne kadar ki en yüksek rakama ulaştığı görüldü. Bu şirketler arasında yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2022'de 108 ile görüldüğü dip seviyeden tekrar yukarı çıkarak 2024'te 124'e yükseldi.

"Türk sanayisi üç temel veride tarihi olumsuz sonuçlarla karşı karşıya"

Araştırmanın çıktılarını Türk sanayisinin yapısal sorunları, rekabetçi özellikleri ve değişim açısından değerlendiren İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bah-

çıvan, 2024 yılı sonuçlarına bakıldığında üç temel veride tarihi olumsuz sonuçlarla karşı karşıya olunduğunu ifade etti. Bahçıvan, “Birincisi ISO 500’ün üretimden net satışları 3 yıldır üst üste reel olarak geriliyor. İkincisi; yıllardır dile getirdiğimiz üzere sanayicinin elde ettiği kârın önemli bir kısmını finansman giderlerine ayırmak zorunda olduğu gerçeği, bu yıl çok daha ağır bir noktaya gelmiş durumda. Maalesef, ‘Sanayici kazandığı paranın yarısını finansmana ayırıyor’ sözleri bu yılki sonuçları açıklamaya yetmiyor. Çünkü son yıllarda ilk kez sanayiciler kazandıkları paranın neredeyse tamamını finans-

man giderlerine ayırmak zorunda kaldılar.” diye konuştu.

Üçüncü olarak da 2024’te kârlılık rasyolarının son 10 yıl ortalamasının çok altında kaldığını gösteren iki veriye daha dikkat çeken İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, “İSO 500’ün faaliyet kârlılığının 2014-2023 döneminde yüzde 10,4 düzeyinde iken, 2024 yılında bu rakam yüzde 6,2’ye gerilemiş durumda. Benzer şekilde satış kârlılığının da geçtiğimiz 10 yılda ortalama yüzde 7,1 düzeyinde iken, 2024’te yüzde 2,6’ye gerilemesi de dikkatle değerlendirilmesi gereken verileri arasındadır.” ifadelerini kullandı.

AKİB üyesi şirketlerin üretimden net satışları 1,5 trilyon TL’yi aştı

2024 yılında 17,2 milyar dolar ihracata imza atan Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB), Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2024 Araştırmasında 50 üyesi ile temsil edildi. Söz konusu dönemde AKİB’e üye firmaların üretimden net satış tutarı toplam 1 trilyon 378 milyar TL, ihracat toplamı ise 10 milyar 264 milyon dolar düzeyinde ortaya çıktı. 2023 yılında AKİB’e bağlı üye firmaların üretimden net satış tutarı 1 trilyon 68 milyar TL düzeyindeydi. AKİB’in İstanbul merkezli üyesi TÜPRAŞ, 651 milyar 643 milyon TL’lik üretimden net satış performansı ile ISO 500 2024 yılı listesinde birinci sıradaki yerini korudu. AKİB üyelerinden İskenderun Demir ve Çelik A.Ş., 110 milyar TL’lik üretimden satışla 4 basamak ilerleyle 8’inciliğe yükseldi. Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş., 72 milyar 528 milyon TL’lik üretimden net satışla 20’nci sıraya yerleşti. ISO 500 listesinde yer alan AKİB üyeleri faaliyet alanlarına göre ele incelendiğinde 17 firma ile gıda, 9 firma ile demir-çelik, 7’şer firma ile kimya ve tekstil sektörleri öne çıktı.

İSO 500 LİSTESİNDEKİ ŞİRKETLER

2024	2023	KURULUŞLAR	İL	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)	2024	2023	KURULUŞLAR	İL	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)
1	1	Tüpraş-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	İstanbul	688.974.856.681	278	254	Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş.	Mersin	7.524.088.387
8	12	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Hatay	110.084.772.361	300	425	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Hatay	6.967.468.034
15	57	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Hatay	87.368.575.990	315	301	Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Mersin	6.557.571.143
20	16	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	83.023.131.778	320	395	ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Adana	6.771.985.855
46	41	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	33.788.144.039	333	300	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	10.365.981.686
66	89	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	G.Antep	41.246.578.714	355	319	Akyem Adana Yem Yağ Biot. Tar. ve San. Tic. A.Ş.	Adana	6.366.319.482
70	98	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Kayseri	25.639.591.903	361	350	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Adana	7.679.238.310
75	70	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	22.441.173.664	368	359	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	5.814.859.461
76	85	Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Osmaniye	22.310.899.827	377	373	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Adana	5.602.651.357
83	101	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Hatay	23.561.010.274	390	-	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	5.964.710.303
108	116	Haşçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	17.477.151.054	396	394	Şirikioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	6.315.163.798
112	108	Başhan Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	17.138.311.865	398	360	Sunar Mısır Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	9.094.063.169
117	161	Tosyalı Filmaşın ve İnş. Demir Üretim San. A.Ş.	Hatay	17.999.186.281	402	358	BİFA Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	5.372.904.297
128	153	Anadolu Efes Bıracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	İstanbul	15.267.593.609	405	442	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Adana	5.800.048.790
133	175	Temsa Skoda Sabuncu Ulaşım Araçları A.Ş.	Adana	14.939.384.933	410	-	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Adana	5.772.065.097
151	138	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	G.Antep	14.640.829.253	427	-	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	5.057.356.100
152	132	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Mersin	39.545.570.729	462	454	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	6.018.459.308
187	233	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Ankara	12.852.281.445	463	440	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	4.707.757.550
199	197	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Mersin	11.610.330.754	472	469	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	4.526.738.266
206	216	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	30.346.184.583	474	-	Gemicler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	4.523.069.156
213	210	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	15.247.985.828	478	-	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	G.Antep	5.591.944.406
224	176	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	14.643.574.524	489	406	Boycelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	4.368.365.892
236	268	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Hatay	9.135.902.360	498	419	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Kayseri	4.348.430.945
242	256	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	9.007.608.618	499	-	İşkur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	5.547.964.045
251	274	Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	12.911.405.081	500	-	Palmye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	4.245.816.954

TÜRK VE İSPANYOL İŞ DÜNYASI MADRİD'DE BULUŞTU

Ticaret Bakanlığı'nın koordinasyonunda ve Türkiye İhracatçıları Meclisi'nin (TİM) organizasyonu ile İspanya'nın başkenti Madrid'de düzenlenen ticaret heyeti programı, Türk ve İspanyol iş dünyası temsilcilerini bir araya getirdi. Programa, TİM Başkanı Mustafa Gültepe başkanlık ederken Türkiye Cumhuriyeti Madrid Büyükelçisi Nüket Küçük Ezberci'nin yanı sıra iki ülkeden çok sayıda iş insanı katıldı. Etkinlik kapsamında, 24 Türk ihracatçı firma temsilcisi İspanyol iş insanlarıyla bir araya gelerek 200'ün üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi. Gerçekleştirilen görüşmelerde, özellikle ihracatın artırılması ve yeni iş birliklerinin geliştirilmesi hedeflendi.

Programda TİM ile Madrid Ticaret ve Sanayi Odası arasında "Mutabakat Zaptı (MoU) Anlaşması" imzalandı. TİM Başkanı Gültepe ile Madrid Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Angel Asensio Laguna'nın imzaladığı anlaşmayla, iki kurum arasında bilgi paylaşımı, ortak projeler ve yatırım fırsatlarının geliştirilmesine yönelik iş birliğinin güçlendirilmesi amaçlandı. Gültepe, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin derinleşmesinden duy-

dukuları memnuniyeti dile getirerek ticaretteki iş birliğini daha da güçlendirmeyi hedeflediklerini söyledi. Başkan Gültepe, iki ülke arasındaki ticaret hacmini 25 milyar avroya çıkarma hedefi bulunduğunu belirterek, "Bu hedefe ulaşmak için daha yoğun ve kararlı adımlar atmalıyız. Savunma sanayisinden enerjiye, tekstilden bilişime kadar pek çok alanda iş birliğini artırmak önceliklerimiz arasında." ifadelerini kullandı.

Laguna ise "Bu anlaşma bilgi paylaşımını, yatırım ortamını ve ortak projeleri teşvik edecek; her iki ülkenin iş dünyasına karşılıklı fayda sağlayacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Heartmade Furniture ABD'den ödülle döndü

Türk mobilyasının küresel pazarlarda tanıtımını amaçlayan dijital platform Heartmade, High Point Market, China International Furniture Fair ve Salone del Mobile fuar katılımlarından sonra ABD'nin New York kentinde 18-20 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Modern Mobilya Fuarı (ICFF/International Contemporary Furniture Fair) organizasyonundaki standıyla da ilgi gördü.

Heartmade Furniture'nin özel tasarımı standla katılım sağladığı fuarda 300'ü aşkın Türk markasının tanıtımı kiosklar üzerinden yapılırken, 9 markanın özgün tasarımı ürünleri fiziksel olarak yer aldı. Turquality desteğiyle hazırlanan, Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri Sektör Kurulu'nda yer alan ihracatçı birliklerinin ortak katılım standında yer alan Heartmade konseptli info standta dijital ve fiziki ürünler sergilendi. Vitrine çıkan ürünlerden

Heartmade Furniture üyesi Ndesign markasının Tasarım Direktörü Hale Betül Güleç imzalı Ezora koleksiyonunda yer alan "Taht" makyaj masası, ICFF Editors Awards ödülüne layık görüldü.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkan Vekili ve MOSFED Başkanı Ahmet Güleç, Ezora koleksiyonuyla kazanılan ödülün yalnızca bir tasarım başarısı değil, Türk mobilya sektörünün duygusal derinliğini ve estetik gücünü dünyaya yansıtan

bir değer olduğunu belirtti. Güleç, "Türk mobilyası sadece bir ürün değil, yaşam alanı, duygusal bir bağ ve kültürel bir değerdir. Bu ödül, tüm sektör paydaşlarımız ve tasarımcılarımızla birlikte ne kadar doğru bir yolda ilerlediğimizi gösteriyor." değerlendirmesinde bulundu.

Uluslararası Çağdaş Mobilya Fuarı'nda Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği'ni (AKAMİB) Başkan Yardımcısı Bülent Aymen temsil etti.

EXIMBANK'TAN 1 MİLYAR DOLARLIK SENDİKASYON KREDİSİ

Türk Eximbank, tarihindeki en yüksek tutarlı sendikasyon kredi anlaşmasına imza atarak 1 milyar dolarlık yeni kaynak temin etti.

Bankadan yapılan açıklamaya göre işlem, MUFG Bank Ltd., Abu Dhabi Commercial Bank ve ICBC Turkey'in koordinatörlüğünde, MUFG Bank Ltd. ve Sumitomo Mitsui Banking Corporation'ın sürdürülebilirlik koordinatörlüğünde gerçekleştirildi. Türk Eximbank bu anlaşmayla sendikasyon kredisini yüzde 145 oranında yenilerken, 9'u yeni olmak üzere Avrupa, Uzak Doğu ve Körfez bölgelerinden 33 uluslararası finansal kuruluş işlemde yer aldı. Sağlanan finansman, 1, 2 ve 3 yıl vadeli olmak üzere 499,5 milyon avro, 246 milyon dolar, 1,34 milyar Çin yuanı şeklinde üç farklı döviz cinsinden yapılandırıldı. Bu kaynağın, kişi başı gelirin düşük olduğu bölgelerde faaliyet gösteren kadın girişimci ve KOBİ'lerin finansmana erişiminin artırılması ve yeşil ürün ihracatı yapan KOBİ'lere özel finansman desteği sağlanması gibi stratejik hedefler doğrultusunda kullanılacağı bildirildi.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Türk Eximbank Genel Müdürü Ali Güney, "Bu işlem, yalnızca rekor büyüklüğüyle değil, aynı zamanda üç farklı döviz cinsinden sunulan esnek yapısıyla da önemli bir başarıdır. Maliyetlerin geçen yılki sendikasyon kredimize göre 90 baz puan düşmesiyle ihracatçılarımız için daha avantajlı bir kaynak olmuştur. Dokuz yıl aradan sonra ilk kez 3 yıl vadeli kredi dilimi de bu işlemde gerçekleştirilmiştir." dedi.

Kâğıt, karton ve ambalaj sektörü, Azerbaycan'da

Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB), Ticaret Bakanlığı koordinasyonu ile 13-17 Mayıs 2025 tarihlerinde "Çukurova Kağıt Karton ve Ambalaj UR-GE Projesi" kapsamında Azerbaycan'ın Bakü şehrinde ikili iş görüşmeleri düzenledi.

Etkinlikte, Türkiye'nin önemli ticaret partnerlerinden Azerbaycanlı ithalatçılar ile Türk firmalar bir araya gelerek yeni iş birliklerinin temellerini attı. Proje kapsamında düzenlenen B2B firma eşleştirme toplantılarına UR-GE projesinde yer alan 12 Türk firma katıldı. Toplamda 35 Azerbaycanlı ithalatçı firma ile yapılan görüşmelerde, sektörel iş birlikleri ve ticaret hacminin artırılmasına yönelik önemli adımlar atıldı.

Hedef, pazar payını büyütme

URGE projesini değerlendiren AKAMİB Yönetim Kurulu Başkanı Onur Kılıçer, şu açıklamaları yaptı: "Azerbaycan, sektör özelinde önemli bir pazarımız. Hem kültürel ilişkilerimiz hem de ticaretimiz açısından büyük bir değer taşıyor. Geçtiğimiz yıl kâğıt karton ve matbu yayınlar ürün grubunda Azerbaycan'a 36 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Pazarda etkin bir rolümüz var,

ancak kardeş ülkemizle iyi ilişkilerimizi ticaret alanında daha da güçlendirmek istiyoruz. Bu amaçla UR-GE projesinde yer alan firmalarımızın Azerbaycan pazarında söz sahibi olmalarını hedefliyoruz. AKAMİB olarak hem mevcut pazarlarda gücümüzü koruyacak hem de yeni pazarlara açılarak ihracat hacmimizi artıracacağız."

Mersin, mavi bayraklı plajlarıyla TATİLCİLERİ AĞIRLIYOR

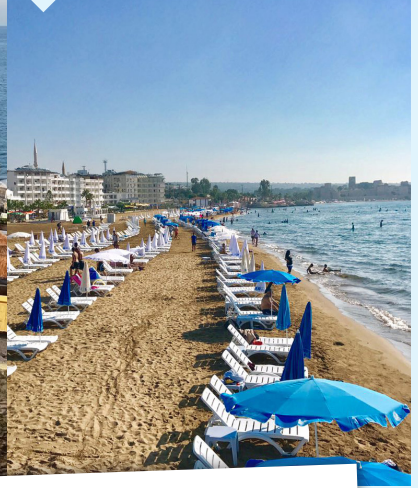
Sürdürülebilir turizmin uluslararası sembolü olan Mavi Bayrak, 2025 yazında Mersin kıyılarında 12 plajda dalgalanacak. Erdemli, Silifke, Anamur ve Gülnar ilçelerindeki plajlar; yüzme suyu kalitesi, çevre yönetimi ve güvenlik kriterlerini karşılayarak Mavi Bayrak almaya hak kazandı.

Mersin, benzersiz doğal güzellikleri, tarihi zenginlikleri ve gelişen altyapısıyla deniz turizmi destinasyonları arasındaki yerini güçlendiriyor.

Doğal güzellikleri, tarihi zenginlikleri ve 321 kilometrelik sahil şeridiyle turizm sektörünün öne çıkan kentlerinden Mersin'de yüzme suyu kalitesi, çevre eğitimi, çevre yönetimi, güvenlik ve hizmetler gibi başlıklarda yapılan değerlendirmeler sonucunda 12 plaj Mavi Bayrak almayı hak etti. Erdemli, Silifke, Anamur ve Gülnar ilçelerindeki plajlar, deniz-kum-güneş turizminde bölgenin en gözde destinasyonları arasında marka değerini güçlendirdi.

Erdemli ve Silifke'deki halk plajlarında Mavi Bayrak dalgalanıyor

Mavi Bayrak ile ödüllendirilen Erdemli ilçesinde Kocahasanlı, Kızkalesi halk plajları ile Liparis Resort Otel ile Olbios Marina Resort Hotel plajları, Silifke ilçesinde Susanoğlu halk plajları, Mediterranean Resort Hotel, Altın Orfoz Otel, Intermet Boğsak Motel, Anamur ilçesinde Ünlüselek Hotel ve Gülnar'da Ulu Resort Hatel plajları; deniz, kum ve güneşi tercih edenler için eğlence dolu, renkli tatil fırsatları sunacak.

MAVİ BAYRAK NEDİR?

Avrupa Birliği'nin 1987 yılını "Çevre Yılı" ilan etmesiyle başlayan Mavi Bayrak Programı, Türkiye'de 1993 yılından bu yana uygulanıyor. Programın temel amacı; halk sağlığını korumak, çevresel sürdürülebilirliği sağlamak ve çevre bilincini artırmak olarak biliniyor. Mavi Bayraklı plajlar, 33 çevre ve hizmet kriterine göre değerlendirilirken marinalar 38, turizm tekneleri 51, bireysel yatlar ise 4 kritere tabi oluyor. Ayrıca tüm alanlar için 16 davranış kuralı bulunuyor. Bu kriterler arasında düzenli su analizleri, cankurtaran hizmetleri, atık yönetimi, çevre eğitimi, doğal alanların korunması, engelli erişimi gibi unsurlar yer alıyor. Marinalar ve teknelerde ise sosyal sorumluluk ve halkın katılımı gibi ek şartlar da aranıyor. Mavi Bayrak Programı bugün 50'den fazla ülkede uygulanıyor, çevresel kalite ve sürdürülebilir turizmin sembolü olarak kabul ediliyor.

ANADOLU'NUN LEZZETLERİNE RUSYA'DAN "MODERN EFSANE" ÖDÜLÜ

Türkiye'nin Rusya'da yürüttüğü "Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri" ve "Türk Bulguru" tanıtım kampanyaları, Rusya'nın lider medya kuruluşlarından Komsomolskaya Pravda'nın düzenlediği 50 Efsane Marka Ödülleri'nde "Modern Efsaneler" kategorisinde ödüle layık görüldü. Rus halkının oylarıyla belirlenen bu ödüller, Türk ürünlerine olan güvenin arttığını ve algının olumlu yönde değiştiğini ortaya koydu. Kampanyalar sayesinde Türk yaş meyve sebze ürünlerine duyulan güven yüzde 50,3'e, Türk bulguruna duyulan güven ise yüzde 63,2'ye ulaştı.

Türkiye'nin en önemli ihracat pazarlarından Rusya'da Ticaret Bakanlığı'nın Turquality destekleri kapsamında yürütülen "Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri" ile "Türk Bulguru" tanıtım kampanyaları "Modern Efsaneler" kategorisinde ödüle layık görüldü.

Bu yıl 100'üncü yaşını kutlayan Rusya'nın lider medya kuruluşlarından Komsomolskaya Pravda'nın düzenlediği 50 Efsane Marka Ödülleri kapsamında 165 kurum ve kuruluşun gerçekleştirdiği tanıtım kampanyası Rus halkının oylamasına sunuldu. Yapılan değerlendirmenin ardından Rusya'nın başkenti Moskova'nın meşhur Kızıl Meydanı'nda düzenlenen özel kutlamada 50 Efsane Marka açıklandı. Yarışmanın "Modern Efsaneler" kategorisinde Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri Tanıtım Kampanyası ile Türk Bulguru Tanıtım Kampanyası "Modern Efsaneler" kategorisinde ödül kazandı.

Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri Tanıtım Kampanyası için ödülü, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Yönetim Kurulu Üyesi ve Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak; Türk Bulguru Tanıtım Kampanyası için verilen ödülü ise Türkiye Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Üyesi ve Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AH-BİB) Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Memiş aldı.

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Gökhan Soylu ile AH-BİB Başkan Yardımcısı Selçuk Akıllı ve Yönetim Kurulu Üyesi Şahin Sayılır'ın da hazır bulunduğu törene Türkiye'yi temsilen Moskova Büyükelçiliği Geçici Maslahatgüzarı Günhan Ersoy, Moskova Ticaret Baş Müşaviri Çiğdem Şamiloğlu Erkoç, Moskova Ticaret Müşaviri Ahmet Onur Öztürk, T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Moskova İletişim Müşaviri Hacı Murat Terzi katıldı.

Rus halkı, Türk yaş meyve sebze ürünlerine duyduğu güveni tazeledi

TİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak, 2019 ve 2020 yıllarında düzenledikleri tanıtım kampanyalarında da 50 Efsane Marka arasında yer aldıklarını anımsatarak 2024 yılında da Türk yaş meyve sebze ürünlerinde güven tazeleyen Rus halkına teşekkür etti.

KAVAK: BU ANLAMLI ÖDÜLÜ BİZE LAYIK GÖREN RUS HALKININ, MEYVE VE SEBZELERİMİZİ BÜYÜK BİR KEYİFLE TÜKETTİĞİNE DEFALARCA TANIK OLDUK.

Rusya'daki "Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri" ve "Türk Bulguru" tanıtım kampanyaları, ürünlerimizin bilinirliğini ve talebini önemli ölçüde artırdı.

Ali Kavak, "Bu anlamlı ödülü bize layık gören Rus halkının, bizim meyvemizi, mandalinamızı, portakalımızı, kirazımızı, domatesimizi ve biberimizi büyük bir keyifle tükettiğine defalarca tanık olduk. Bize gönülden destek vererek oy kullanan Rus halkına en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Bu ödül şahsıma değil, güzel ülkem, güzel Türkiye'nin kaliteli ve güzel ürünlerine, üreticilerine ve ihracatçılarına verilmiş bir ödüldür. Bugüne kadar birçok kez Rus basınıyla, sevgili Pravda ailesiyle bir araya geldik. Her buluşmamızda konuşmamı hep aynı cümleyle bitirdim; bugün de o cümleyi bir kez daha söylemek istiyorum: Yaşasın Rus ve Türk halklarının dostluğu, yaşasın Türk ve Rus halklarının kardeşliği!" diye konuştu.

"Anadolu'nun eşsiz mirasını Rus mutfaklarında görmek bizler için büyük bir onur ve gurur kaynağı"

Türkiye Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Üyesi ve AHBİB Başkanı Veysel Memiş ise konuşmasında "Türk Bulguru'nun 50 efsanevi marka arasına girmesi, Anadolu'nun eşsiz mirasını Rus mutfaklarında görmek bizler için büyük bir onur ve gurur

TİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak ve AHBİB Başkanı Veyssel Memiş, Rusya'da görev yapan Türk diplomatlar ve ekip arkadaşlarıyla büyük mutluluk yaşadı.

kaynağıdır. Bu vesileyle bizlere bu değeri veren Rus halkına yürekten teşekkür ediyorum. Ayrıca bu görkemli geceyi düzenleyen Komsomolskaya Pravda ailesine de şükranlarımı sunuyorum, 100'üncü yılını kutladıkları bu özel dönemde kendilerine nice başarılı yüzyıllar diliyorum." ifadelerini kullandı.

Pravda'dan tanıtıma tam destek

Komsomolskaya Pravda Genel Müdür Yardımcısı Gyuzyal Hisyamutdinova da "Komsomolskaya Pravda olarak 100'üncü yılımızı kutladığımız bu özel gecede Rusya'nın en büyük marka ödülü '50 Efsane Marka Ödülleri'ne halk oylaması ile seçilmiş olan Türk Yaş Meyve Sebze ve Türk Bulguru tanıtım kampanyalarını gerçekleştiren kurumları tebrik ediyorum. Pravda olarak Türk sektörlerinin Rusya'daki tanıtımlarını destekliyoruz, desteklemeye de devam edeceğiz." dedi.

Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri'nin "Fresh from Türkiye" kampanyası kapsamında Moskova'da düzenlenen zirve ve kapsamlı tanıtım faaliyetleriyle pazar payında artışlar sağlanıyor.

Moskova'da "Sürdürülebilir Ortaklık" temalı Türkiye-Rusya Yaş Meyve Sebze Zirvesi düzenlendi

Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu'nun "Fresh from Türkiye" mottosuyla yürüttüğü Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri Tanıtım Kampanyası kapsamında, Rusya'nın başkenti Moskova'da "Sürdürülebilir Ortaklık" temalı Türkiye-Rusya Yaş Meyve Sebze Zirvesi gerçekleştirildi. 27-28 Kasım tarihlerinde düzenlenen etkinlikte, Türkiye'nin üretim kalitesi, ihracat potansiyeli ve Rus halkının tüketim alışkanlıkları ele alındı; ortaklıkların güçlendirilmesi ve yeni iş fırsatlarının değerlendirilmesi hedeflendi. Zirvede Büyükelçi Tanju Bilgiç, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Mehmet Ali Kılıçkaya ve Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak'ın yanı sıra Rusya'dan kamu, özel sektör ve medya temsilcileri yer aldı. Tanıtım kampanyası, televizyon programlarından dijital ekranlara kadar geniş bir yelpazede yürütülürken yetkililer, Türkiye'nin kaliteli ve güvenilir yaş meyve sebze ihracatıyla Rusya pazarındaki konumunu daha da güçlendirmeye kararlı olduklarını vurguladı. Tarihi Baryshnikov Malikanesi'nde düzenlenen zirve, kültürel yakınlaşma ve ikili ticaretin artırılması adına önemli mesajlara ve gastronomik bir gala yemeğine sahne oldu.

Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak, Rusya resmi haber ajansı AIF-Argumenty I Fakty organizasyonunda düzenlenen basın toplantısında 2024 yılının mart ayında başlattıkları Türkiye Yaş Meyve Sebze Sektörü Rusya Tanıtım Kampanyası hakkında değerlendirmelerde bulundu. Ali Kavak, 2025 yılının mart ayına kadar devam edecek kampanyada Turkish Citrus Team çizgi filmleri, tanıtım filmi, web sitesi, market aktiviteleri, TV programları, röportajlar, basın toplantıları, sosyal medya ve dijital medya kampanyaları, makale yayınları, Hasat Yolu "Antalya" Projesi, Rus aileler yemek yarışması, Moskova, St. Petersburg, Yekaterinburg, Novosibirsk ve Krasnodar'da dijital ekranlarda outdoor tanıtımları yaptıklarını söyledi. Ali Kavak, Rusya'nın tek 24 saat yayın yapan iş dünyası TV'si olan RK TV'de bir programa katılarak röportaj verdi.

RUSYA'DA TÜRK MEYVE SEBZESİNE DUYULAN GÜVEN YÜZDE 50,3'E YÜKSELİRKEN TAZELİK, SAĞLIK VE DOĞALLIK ALGILARINDA ANLAMLI ARTIŞLAR KAYDEDİLDİ.

Türk yaş meyve sebze ürünlerine duyulan güven yüzde 50'yi aştı

Türkiye'nin yaş meyve sebze ürünlerinde en önemli pazarı olan Rusya'da Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri Turquality Projesi kapsamında bilinirliğini ve tüketici algısını artırmaya yönelik yürütülen tanıtım kampanyası dikkat çekici sonuçlar verdi. Mart 2024-Şubat 2025 dönemini kapsayan iletişim faaliyetleri kapsamında, kampanyanın etkisini ölçmek amacıyla hem başlangıçta hem de tamamlanma aşamasında yapılan iki ayrı araştırma, Rus tüketicisinin Türk ürünlerine yönelik yaklaşımındaki değişimi gözler önüne serdi.

Hazırlanan etki analizi raporuna göre Türk yaş meyve sebze ürünlerine duyulan güven yüzde 50,3'e ulaştı. Kampanya öncesine kıyasla güven oranı yüzde 4 oranında arttı.

Rus tüketicisinin yüzde 54'ü yaş meyve sebzenin geldiği ülkeye dikkat ediyor

Rusya, Almanya ve Polonya'yı kapsayan Türk Yaş Meyve Sebze Ürünleri Turquality Projesi kapsamında 13 ay boyunca tanıtım etkinlikleri düzenlendi. İletişim aktivitelerinin tamamlanmasının ardından Rusya'da hedef kitle tanımına uyan 400 kişi ile görüşüldü. Yapılan ankette Rus tüketicisinin yüzde 54'ü aldıkları yaş meyve sebzenin geldiği ülkeye dikkat ettiğini, yüzde 17'si ise dikkat etmenin yanı sıra eğer satın alım noktasında bu bilgi yoksa sorarak öğrendiklerini belirtti. Toplamda Rus

tüketicisinin yüzde 71'inin satın aldıkları yaş meyve sebzenin geldiği ülkeye duyarlılığı olduğu görüldü. Rus tüketicisinin bu davranışından yola çıkarak Türk yaş meyve sebzesinin tanıtımının düzenli olarak yapılması ve algının güçlü iletişim ile aktif olarak yönetilmesi önerildi.

Ürünlerin taze olması, sağlıklı olması, fiyatının uygun olması tercihlerde öne çıkan faktörler

Etki analizine göre Rus görüşmeciler, aldıkları yaş sebze meyvenin taze, sağlıklı ve fiyatının uygun olmasının tercihlerinde en önemli ilk üç faktör olarak belirtirken bu faktörleri, doğal olması ve kaliteli olması takip etti. Görüşmeciler Türkiye'de yetiştirilen yaş sebze meyveleri değerlendirdiklerinde ürünlerin taze olması ve kaliteli olmasını öne çıkardı. Kampanya öncesi dönem ile karşılaştırdığında ise ürünlerin taze olması, sağlıklı olması ve doğal olması ifadelerinin kampanya sonrasında artış gösterdiği saptandı.

Rus tüketicilerin yüzde 59,5'i, Türk yaş sebze meyve ürünleri ile ilgili son zamanlarda olumlu duyumlar aldığını belirtti. Bu rakam, kampanya öncesine kıyasla yaklaşık yüzde 7 oranında artış kaydeldiğini ortaya koydu. Türk ürünleri hakkında en çok olumlu duyum alınan kaynaklar sorulduğunda, marketler birinci sırada yer alırken çevre ve arkadaşlar ikinci, dijital medya ve televizyon ise diğer önemli kaynaklar olarak öne çıktı.

Yaş sebze meyve alımında tercih nedenleri

Rus görüşmeciler için yaş sebze meyve satın alırken en önemli üç faktör; tazelik, sağlıklı olma ve uygun fiyat olarak belirtildi. Bu faktörleri doğallık ve kalite takip etti. Öte yandan, çevreye duyarlı üretim ve organik olma kriterleri, tüketiciler açısından daha düşük düzeyde kaldı. Görüşmeciler Türkiye'de yetiştirilen yaş sebze meyveleri değerlendirdiğinde ürünlerin tazelik ve kalite açısından öne çıktığı

Yaş meyve sebze tanıtım kampanyasında Türkiye Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak, Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Başkanı Ferhat Gürüz ile Yönetim Kurulu Üyeleri yoğun mesai harcadı.

görüldü. Ancak, Türk ürünlerinin bu özelliklerle ilişkilendirilme oranının ortalama seviyede olduğu tespit edildi. Kampanya öncesi dönem ile kıyaslandığında, tazelik, sağlıklı olma ve doğallık algılarında kampanya sonrasında artış gözlemlendi.

Rus tüketicilerin Türk ürünlerine güveni yüzde 50,3

Yaş sebze meyve yetiştiren ülkelere duyulan güven sorgulandığında, görüşmecilerin yüzde 50,3'ü Türk ürünlerine güvendiğini belirtti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yüzde 4 oranında artış gösterdi. Ürünlerine en çok güven duyulan ülke olarak görülen Fas'ı, sırasıyla Türkiye, Mısır ve Çin takip etti. Ürünlerine güven duyulmayan ülkeler sorulduğunda, görüşmecilerin yüzde 21,5'i Türkiye'den gelen ürünlere güvenmediğini ifade etti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yüzde 2 azaldı.

Yaş sebze meyve yetiştiren ülkelerden gelen ürünlerin sağlıklı bulunma durumu sorgulandığında, görüşmecilerin yüzde 42,5'i Türk ürünlerini sağlıklı bulduklarını belirtti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yaklaşık yüzde 5 artış gösterdi. Ürünleri en sağlıklı bulunan ülke olarak görülen Fas'ı, sırasıyla Türkiye, Mısır ve Çin takip etti. Ürünleri sağlıklı bulunmayan ülkeler sorulduğunda, görüşmecilerin yüzde 18,5'i Türkiye'den gelen ürünleri sağlıklı bulmadıklarını ifade etti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yüzde 3 azaldı.

Yaş sebze meyve yetiştiren ülkelerden gelen ürünlerin doğallığı sorgulandığında, görüşmecilerin yüzde 37'si Türk ürünlerini doğal bulduklarını belirtti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yaklaşık yüzde 2 artış gösterdi. Ürünleri en doğal bulunan ülke olarak görülen Fas'ı, sırasıyla Türkiye, Mısır ve İsrail takip etti. Ürünleri doğal bulunmayan ülkeler sorulduğunda, görüşmecilerin yüzde 20,3'ü Türkiye'den gelen ürünleri doğal bulmadığını ifade etti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yüzde 1 oranında azaldı.

Türkiye Yaş Sebze Meyve İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Ali Kavak, Rusya'nın tek 24 saat yayın yapan iş dünyası TV'si olan RK TV'de bir programa katılarak röportaj verdi.

Gastronomi alanından Rus ilgililerin yoğun ilgi gösterdiği etkinlikte ünlü şef Arda Türkmen'in hazırladığı bulgurlu lezzetler ikram edildi.

Yaş sebze meyve yetiştiren ülkelerden gelen ürünlerin kalite algısı sorgulandığında, görüşmecilerin yüzde 42,3'ü Türk ürünlerini kaliteli bulduklarını belirtti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yaklaşık yüzde 1 artış gösterdi. Ürünleri en kaliteli bulunan ülke olarak görülen Fas'ı, sırasıyla Türkiye, Mısır ve İsrail takip etti. Ürünleri kaliteli bulunmayan ülkeler sorulduğunda, görüşmecilerin yüzde 21'i Türkiye'den gelen ürünleri kaliteli bulmadığını ifade etti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yüzde 2 oranında azaldı. Görüşmecilere Türk yaş sebze meyve ürünleri hakkında son zamanlarda olumlu duyum alıp almadıkları sorulduğunda, yüzde 59,5'i olumlu duyum aldıklarını belirtti. Bu oran, kampanya öncesine kıyasla yaklaşık yüzde 7 artış gösterdi.

Rusya'da Türk Bulguru ile lezzet şöleni yaşandı

Proje kapsamında geçen yıl eylül ayında Türkiye'nin Moskova Büyükelçisi Tanju Bilgiç, AHBİB Başkanı Veysel Memiş ve Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu'nun katılımıyla düzenlenen etkinlikler, Rus kamu kurumları, medya temsilcileri ve gastronomi profesyonellerinden yoğun ilgi gördü. Ünlü şef Arda Türkmen'in nar ekşili bulgur salatası ve yoğurt yatağında sarımsaklı bulgur köftesi, kaymaklı firik üzerinde kayısıli uzun pısmış kuzu eti ve dağ meyveli kakaolu bulgur puding sunumlarıyla bulgurun zengin mutfak potansiyeli gözler önüne serildi.

Tanıtım kampanyası kapsamında AHBİB Başkanı Veysel Memiş, Rusya'nın köklü medya kuruluşu Komsomolskaya Pravda Media'da 5'i ana akım, 2 sektörel olmak üzere 7 farklı Rus medya kuruluşu ile basın toplantısı düzenledi. Toplantıya, KP, Interfax, VM, AF, Sobaka, Agroinvestor ve Teleprogramma medya kuruluşları katıldı. Başkan Veysel Memiş, Rusya'nın Türk ihracatçıları için önemi, Rus tüketicisinin önem verdiği noktalar, Türk Bulguru'nun

rakiplerinden üstün kılan nitelikler, 2024'ün ikinci yarısında ve 2025 yılında Türkiye'nin Rusya'ya olan ihracatını etkileyecek faktörler ve Türk üreticisinin doğal ve organik bulgur üretmek için kullandığı yöntemler hakkında detaylı bilgiler verdi. Kampanyanın outdoor ayağında ise Moskova'nın en önemli meydanlarında ve zincir marketlerde Türk Bulguru'na yönelik zengin içerikli tanıtımlar gerçekleştirildi.

Türk ürünlerine duyulan güven yüzde 63,2'ye ulaştı

Turquality Bulgur Tanıtım Projesi kapsamında yürütülen kampanya süresince yapılan çalışmalar, sadece ürün bilinirliğini değil, aynı zamanda tüketici güvenini de ciddi oranda pekiştirdi. Hazırlanan etki analizi raporuna göre tahıl ürünleri içerisinde Türk ürünlerine duyulan güven oranı yüzde 63,2'ye ulaştı. Kampanya öncesine kıyasla güven oranı yüzde 4,6 oranında artış sağlandı. Türk Bulguru, sağlıklı oluşu, uygun fiyatlı yapısı, lezzeti ve her yemeğe uyandırılabilirliğiyle Rus tüketicilerin öncelikli tercihlerinden biri hâline geldi.

İhracat 19 bin tona çıktı, büyüme yüzde 12'ye ulaştı

2022 yılında Rusya'ya yapılan bulgur ihracatı 16 bin ton seviyesindeyken Turquality destekli kampanya ile bu rakam 2024'te 19 bin tona yükseltildi. Böylece, ihracatta yüzde 12'lik bir artış sağlandı. Bu büyüme, tanıtım faaliyetlerinin ne denli etkili olduğunu ve Türk bulgurunun pazardaki potansiyelini bir kez daha gözler önüne serdi.

Türk malı algısı güçlendi

Rus tüketicilerin yüzde 55'i, satın aldığı tahıl ürünlerinin menşesini dikkate aldığını belirtirken yüzde 9'u ise bu bilgiyi doğrudan sorarak öğrendiğini ifade etti. Toplamda yüzde 64'lük bir kesim, ürünlerin geldiği ülkeye duyarlılık gösterdi. Bu veriler, Türk ürünlerinin kaynağının açık şekilde vurgulanmasının ve bu bilginin iletişimde ön plana çıkarılmasının gerekliliğini ortaya koydu. Bulgur üreten ülkelere yönelik güven analizinde ise katılımcıların yüzde 63,2'si Türkiye'ye güvendiğini, yüzde 19,9'u ise güvenmediğini belirtti. Rus tüketicilerin güven algısındaki bu olumlu değişim, kampanya süresince yürütülen etkin tanıtım stratejilerinin başarısını yansıttı.

TURQUALITY BULGUR TANITIM PROJESİ SAYESİNDE RUSYA'DA TÜRK BULGURU'NA DUYULAN GÜVEN YÜZDE 63,2'YE YÜKSELDİ, İHRACAT YÜZDE 12 ARTTI.

Moskova Büyükelçisi Tanju Bilgiç, tanıtım etkinliklerine büyük destek verirken AHBİB Başkanı Veysel Memiş, Yönetim Kurulu Üyeleri Şahin Sayılır ve Serdar Yıldızgöçer ile birlikte Moskova'daki market etkinliklerine katıldı.

Tüketici algıları olumlu yönde değişti

Tanıtım kampanyası, Türk Bulguru'nun sadece fiziksel ürün olarak değil, aynı zamanda "sağlıklı, kaliteli ve doğal" bir gıda olarak konumlanmasında da etkili oldu. Bu algı, ürün tercihlerine doğrudan yansdı. Daha önce benzer bir ölçüm yapılmamış olsa da mevcut veriler doğrultusunda Türk Bulguru'nun pazardaki konumunun her geçen gün daha da güçlendiği tespit edildi.

Rus tüketicilerden olumlu geri bildirim

Araştırma kapsamında Rus tüketicilerinin yüzde 68,1'i Türk Bulguru hakkında son dönemde olumlu duyular aldığını ifade etti. Kampanya öncesine göre bu oranda yaklaşık yüzde 12'lik bir artış kaydedildi. Olumlu algının en güçlü kaynakları sırasıyla; marketler, çevre ve arkadaşlar, dijital medya, sosyal medya, televizyon ve açık hava reklamları oldu. Bu iletişim kanalları aracılığıyla özellikle "lezzetli olması, sağlıklı yapısı ve fiyat avantajı" vurgularının sürdürülebilir şekilde aktarılması gerektiği sonucuna varıldı. Rusya pazarında elde edilen kazanımların kalıcı hâle gelebilmesi için tanıtım faaliyetlerinin düzenli aralıklarla ve bütüncül bir stratejiyle sürdürülmesi önerildi.

KADİM ŞEHİR TARSUS'TA 17 TARİHİ KONAK, 5 YILDIZLI OTELE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

Mersin'in Tarsus ilçesinde, Hristiyanlar için hac noktası olarak kabul edilen St. Paul Kuyusu'nun yanındaki 17 tarihî konağın restorasyonu ile oluşturulan 5 yıldızlı Wyndham Tarsus St. Paul Hotel açıldı. 61 oda ve 140 yataklı otel, ilave yatırımlarla 80 oda ve 180 yatağa sahip olacak.

Mersin'in Tarsus ilçesinde Hristiyanlığın önemli figürlerinden Aziz Pavlus'un doğduğu evin bahçesinde yer alan ve inanç turizminin odak noktalarından biri sayılan Saint Paul Kuyusu yakınındaki 17 konağın restorasyonu ile turizme kazandırılan 5 yıldızlı Wyndham Tarsus St. Paul Hotel görkemli bir törenle açıldı.

Kızılmurat Mahallesi'ndeki 61 odalı otelin açılışına Tarsus Kaymakamı Mehmet Ali Akyüz, Tarsus Belediye Başkanı Ali Boltaç, AK Parti Adana İl Başkanı Tamer Dağlı, Wyndham Hotel Resort Türkiye Ülke İş Geliştirme Müdürü Murat Özel, Tarsus Yatırım ve Otelcilik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Vecihi Yamanyılmaz, Mersin ve Adana'dan iş dünyası temsilcileri, bürokratlar ve akademisyenler ile çok sayıda davetli katıldı.

17 konaklık miras, 9 yıllık emekle dünya turizmine kazandırıldı

Törende konuşan Wyndham Tarsus St. Paul Hotel'in yatırımcısı Tarsus Yatırım ve Otelcilik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Vecihi Yamanyılmaz, toplam 21 parselde 17 konaktan oluşan ve aralarında eski Tarsus Adliyesi ve sinema salonunun da bulunduğu kültürel mirası 9 yıllık çalışmayla dünya turizme kazandırmaktan büyük gurur ve mutluluk duyduklarını belirtti. Yamanyılmaz, "Otel projesinin hayata geçmesinin en önemli sebebi, hemen karşımızda yer alan Saint Paul Kuyusu'dur. Hristiyanlığın dünyaya yayılmasında büyük rol oynamış, Hz. İsa'dan sonraki en önemli figürlerden biri olan Aziz Paul'un doğduğu evin bahçesindeki bu kutsal kuyu, burayı bir hac merkezi ve önemli bir turizm destinasyonu hâline getiriyor." dedi.

Wyndham Hotel Resort Türkiye Ülke İş Geliştirme Müdürü Murat Özel ise dünya genelinde 9 bin 300 adet, Türkiye'de ise 124 oteli işleten şirketin Tarsus'ta hikâyesi olan projenin paydaşı olmasından dolayı duygu dolu olduğunu vurguladı.

Mersin ve Adana protokolünden temsilciler, Wyndham Tarsus St. Paul Hotel'in açılış kurdelesini kesti ve eşsiz atmosfere sahip tesisi gezdi.

"Wyndham Tarsus St. Paul Hotel, Tarsus için çok önemli kazanım"

Tarsus Kaymakamı Mehmet Ali Akyüz ise konuşmasında Wyndham Tarsus St. Paul Hotel'in hizmet vermeye başlamasının Tarsus için çok önemli bir kazanım olduğunu söyledi. Wyndham grü-

buna ve Yamanyılmaz ailesine teşekkür eden Akyüz, "Tarsus, sayısız anıt esere, kültürel zenginliğe ve tarihi derinliğe sahiptir. Bu değerleri korumak, yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Bununla birlikte, özellikle inanç turizmi noktasında Tarsus'u bir marka şehir hâline getirmek de temel hedeflerimizden biridir." dedi.

Tarsus Belediye Başkanı Ali Boltaç ise 10 bin yıllık geçmişe sahip kadim şehir Tarsus'ta tarım, sanayi ve turizmi yeniden canlandırmayı hedeflediklerini vurgulayarak, yatırımcılara destek verdiklerini ve tüm kamu kurumlarıyla siyaset üstü bir yaklaşımla iş birliği içinde çalıştıklarını belirtti.

İHRACAT FİNANSMAN YARDIMINDA YENİ DÖNEM

Ticaret Bakanlığı, ihracata yönelik devlet yardımı başvurularının dijital ortama taşınarak daha kısa sürede sonuçlanmasını sağlayacak düzenleme yaptı. Bakanlıkça hazırlanan "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Yapılan Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik değişikliğiyle, ihracatçı firmaların devlet desteklerinden yararlanabilmeleri için Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve vergi borcunun bulunup bulunmadığının tespit edilmesi sürecinin dijital ortama taşınması sağlandı. Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve SGK arasındaki süreç iyileştirme ve dijital entegrasyon çalışmaları sonucunda hem fiziksel evrak ibrazı ortadan kaldırıldı hem de kontrollerin ödeme aşamasında güncel borç bilgileri esas alınarak yapılması sağlandı. Hak edişlerin yararlanıcılara daha kısa sürede aktarılmasıyla finansmana erişimin hızlandırılması ve destek programlarının ihracata katkısının artırılması hedeflendi. Güncelleme ile ihracatçı firmaların başvuru süreçlerinde karşılaştığı bürokratik engeller azaltılarak işlemlerin daha hızlı ve etkin şekilde tamamlanması mümkün hâle geldi.

İhracat akademisi Kayseri'de

Kayseri'de, Ticaret Bakanlığı öncülüğünde "İhracat Akademisi" protokol imza töreni ve ihracat desteklerine yönelik eğitim programı düzenlendi. Kayseri Ticaret Odası Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen etkinlikte konuşan Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar, Türkiye ekonomisinin 18 çeyrektir kesintisiz büyüdüğünü vurgulayarak ihracatın küresel belirsizliklere rağmen artışını sürdürdüğünü belirtti.

Ağar, 2024 yılının Ocak-Nisan döneminde ihracatın geçen yıla göre yüzde 3,9 artışla 86,2 milyar dolara ulaştığını, yıllıklandırılmış ihracatın ise Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırarak 265 milyar dolara yükseldiğini söyledi. Ayrıca 2025 yılı Mart ayı itibarıyla mal ve hizmet ihracatının 379,3 milyar dolara çıktığını ve bu başarının cari açığın kapanmasına katkıda bulunduğunu ifade etti.

İhracattaki bu ivmeyi sürdürülebilir kılmak adına sanayiciler ve ihracatçılarla ortak akılla hareket ettiklerini belirten Ağar, dış ticaret eğitimlerini daha sistematiğe hâle getirmek amacıyla Yükseköğretim Kurulu ile birlikte hayata geçirdikleri "İhracat Akademisi"nin önemine dikkat çekti. Mezunlara, Ticaret Bakanlığı, YÖK ve ilgili üniversitenin logolarını taşıyan sertifikalar verildiğini belirten Ağar, özel sektörde staj ve istihdam olanaklarının artırılması için de çalışmaların sürdüğünü aktardı. İhracat Akademisi'nin Marmara ve Ankara

üniversitelerinde başarıyla tamamlanan ilk dönemlerinden sonra Erciyes Üniversitesi (ERÜ) ile yapılan iş birliğinin akademiye güç katacağını dile getiren Ağar, Kayseri'de kısa sürede başlayacak eğitim programlarının bölgeye önemli bir katkıda bulunacağını ifade etti.

Programda konuşan Kayseri Ticaret Odası Başkanı Ömer Gülsoy, Kayseri'nin 2024 yılı itibarıyla 3,75 milyar dolarlık ihracatla cari fazla veren bir şehir olduğunu vurgularken ERÜ Rektörü Prof. Dr. Fatih Altun da bu iş birliğinden duydukları memnuniyeti dile getirdi. Etkinlik, protokol imza töreniyle sona erdi.

SUUDİ ARABİSTAN'DA İHRACAT POTANSİYELİ 27,6 MİLYAR DOLAR

Petrole dayalı ekonomisini çeşitlendirmek amacıyla mega projeleri hayata geçiren Suudi Arabistan, sanayi, teknoloji, hizmet ve turizm sektörlerinde stratejik fırsatlar sunuyor. Suudi Arabistan'da Türk ihracatçıları için gıda ve tarım ürünlerinde 6,82 milyar dolar, sanayi ürünlerinde ise 20,8 milyar dolarlık ihracat potansiyeli bulunuyor.

Petrol zenginliğiyle bilinen Suudi Arabistan, sadece bir enerji devi olmaktan çıkarak çok yönlü bir ekonomik yapıya geçişin sinyallerini veriyor. 2016 yılında başlatılan Vizyon 2030 reformları ile petrole dayalı gelir modelinden uzaklaşarak sanayi, teknoloji, hizmet ve turizm sektörlerine odaklanan Suudi Arabistan'da hayata geçirilen Neom, Kral Abdullah Ekonomik Şehri, Qiddiya Eğlence Şehri, Kızıldeniz Turizm Projesi gibi büyük ölçekli yatırımlar, dünya genelinden yatırımcıların ve ihracatçıların ilgisini çekiyor.

İnşaattan teknolojiye her sektörde cazip fırsatlar var

Yüz milyarlarca dolarlık yatırım hacmiyle büyüyen bu projeler; inşaat malzemeleri, altyapı ekipmanları, akıllı şehir çözümleri, ulaşım sistemleri, enerji teknolojileri, sağlık ve eğitim yatırımları gibi pek çok alanı kapsıyor. Türkiye ise bu alanlarda güçlü üretim kapasitesi ve rekabetçi fiyat avantajıyla Suudi Arabistan'ın ihtiyaç duyduğu ürün ve hizmetlerin önemli bir tedarikçisi konumunda bulunuyor. 2024 yılında Suudi Arabistan pazarında yüzde 52 artışla 4 milyar dolardan fazla ihracat değerine ulaşan Türkiye'nin, özellikle bakır teller, motorlu taşıtlar, elektrikli cihazlar, makine ve tekstil ürünleri gibi kalemlerde dış satım hacmini artırdığı gözleniyor. Bu tablo, Türk ihracatçıların Suudi Arabistan pazarında değişen ihtiyaçlara hızlı yanıt verdiğini gösteriyor.

Gıda, mobilya ve tüketim mallarında sürdürülebilir talep devam ediyor

Ülkedeki iklim koşulları nedeniyle tarımsal üretimin sınırlı olması, Suudi Arabistan'ın net gıda ithalatçısı konumunda tutuyor. Bu durum, gıda, ambalajlı ürünler, bisküvi, çikolata, süt ürünleri ve içecekler gibi sektörlerde Türk markaları için büyük bir potansiyel anlamına geliyor. Aynı şekilde, hızlı kentleşme ve nüfus artışıyla birlikte mobilya, ev tekstili ve temizlik ürünleri gibi kalemlerde de sürdürülebilir talep devam ediyor.

Yatırımcı dostu reformlar, ortaklıklar için zemin hazırlıyor

Suudi Arabistan sadece ithalatını artırmakla kalmıyor, aynı zamanda doğrudan yabancı yatırımları çekmek için de ciddi

teşvikler sunuyor. Serbest bölgeler, vergi avantajları, yerli üretim ortaklıkları ve lojistik merkezleri gibi uygulamalar, Türk firmalar için üretim veya montaj tesisi kurma konusunda cazip fırsatlar yaratıyor. Ortak AR-GE, teknoloji transferi ve yerleşme gibi konular, ikili iş birliklerini teşvik eden başlıklar arasında bulunuyor.

Suudi Arabistan, Türk ihracatçıları için stratejik fırsatlar sunuyor

Türk firmaların bu pazarda başarılı olabilmesi için sektör odaklı ihracat stratejileri geliştirerek yerel iş birlikleri kurmaları, helal sertifikası, Arapça etiketleme ve kalite belgeleri gibi teknik uyum süreçlerine dikkat etmeleri büyük önem taşıyor. Aynı zamanda Suudi tüketicilerin markaya ve dijital görünürlüğe verdiği önem doğrultusunda, firmaların dijital pazarlama ve marka bilinirliği çalışmalarına ağırlık vermeleri önemli tavsiye ediliyor. Türkiye'nin üretim kabiliyeti, güçlü altyapısı, lojistik avantajı ve kültürel yakınlığı göz önüne alındığında, Suudi Arabistan uzun soluklu ve kârlı bir dış pazar olarak değerlendiriliyor.

Teknik düzenlemelerde uyum şart

Suudi Arabistan'da Türk firmaların pazara girişte karşılaşılan teknik düzenlemeler, gümrük vergileri, sertifikasyon ve etiketleme zorunlulukları gibi detaylara titizlikle uyum sağlanması büyük önem taşıyor. Özellikle SABER sistemi üzerinden gerçekleştirilen ürün uygunluk süreçleri, firmaların pazara erişimini kolaylaştırırken aynı zamanda ciddi bir hazırlık süreci gerektiriyor. Ayrıca gıda, ilaç, kozmetik ve medikal ürünlerde SFDA (Suudi Gıda ve İlaç Otoritesi) onayı olmadan ithalat yapılamadığından bu alanlarda ihracatçıların ürün sertifikasyonuna erken aşamada başlaması gerekiyor.

Tahıl, sebze, meyve ve hayvansal ürünlerde dışa bağımlılık yüksek

Ticaret Bakanlığının Suudi Arabistan'daki gıda pazarını büyüteç altına aldığı rapora göre 35 milyonu aşkın nüfusa sahip ülkede özellikle tahıl, sebze, meyve ve hayvansal ürünlerde dışa bağımlı-

lık yüksek seyrediyor. Krallığın gıda güvenliği politikaları doğrultusunda, gıda üretiminde kendi kendine yeterlilik hedeflense de ithalatın uzun vadede önemini koruması öngörülüyor.

Gıda ve tarım ürünlerinde ihracat potansiyeli 6,82 milyar dolar

Ticaret Bakanlığının hazırladığı Suudi Arabistan'a ihracatta başlıca potansiyel gıda ve tarım ürünleri matrisinde toplam 6,82 milyar dolar hacim mevcut. Tablonun en üst sırasında 1,57 milyar dolar hacimle kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı bulunuyor. 1,1 milyar dolar hacimle peynir ve pıhtılaşmış ürünler ikinci sırada, 930 milyon dolar hacimle tatlı bisküvi ve gofretler üçüncü sırada yer alıyor. Suudi Arabistan pazarında ihracat potansiyeli yüksek tarım ve gıda ürünleri listesinde diğer sektörler arasında çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları, diğer sebzeler, turuncgiller, meyve ve sebze suları, diğer kabuklu meyveler yer alıyor.

Sanayi ürünlerinde ihracat potansiyeli 20,8 milyar dolar

Suudi Arabistan'a ihracatta başlıca potansiyel sanayi ürünleri matrisinde ise toplam 20,8 milyar dolarlık hacim bulunuyor. Sanayi ürünlerinde ihracat potansiyeli en yüksek sektörler listesinde ilk sırada 2,9 milyar dolar hacimle musluk, batarya, vana ve valfler bulunuyor. Bu sektörü 2,13 milyar dolar hacimle elektrik transformatörleri, statik konvertörler ve endüktörler ikinci sıradan, 1,85 milyar dolar hacimle mücevherci eşyası ve aksesuarı üçüncü sıradan takip ediyor. Suudi Arabistan pazarında ihracat potansiyeli yüksek diğer sektörler; kara yolu taşıtları

için aksam ve parçalar, diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları, santrifujler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makine ve cihazlar, izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar, buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları şeklinde sıralanıyor.

AKİB, kimya, yaş meyve sebze, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar ile demir-çelik sektörlerinde etkin

Suudi Arabistan, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nin geleneksel ihracat pazarları arasında yer alıyor. Son 5 yıllık ihracat verileri incelendiğinde AKİB'in bu pazarda özellikle 2022'den itibaren dış satım hacminde güçlü ivmelenme sağlaması dikkat çekiyor. Suudi Arabistan'a 2022'de 190,4 milyon dolar ihracat gerçekleştiren AKİB'in 2024 yılında bu rakamı 312,6 milyon dolar düzeyine yükselttiği görülüyor. AKİB, Suudi Arabistan pazarında en çok kimya, yaş meyve sebze, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar, demir-çelik sektörlerinde etkinlik gösteriyor.

SUNAR NP, 180 GÜNDE TOPRAĞA DÖNEN "BİYOBOZUNUR" TORBA ÜRETTİ

Sunar NP, mısır nişastasından ürettiği ve 180 günde doğada çözünebilen biyobozunur torbalarla çevre dostu ve yerli üretim çözümler sunarak hem iç pazarda hem de 113 ülkeye gerçekleştirdiği ihracatla dikkat çekiyor.

Yenilikçi üretim anlayışıyla nişasta ve nişasta türevleri alanında Türkiye'nin öncü firmalarından biri olan Sunar NP, global pazarda fark yaratıyor.

Türkiye'nin gıda sanayisindeki lider kuruluşları arasında yer alan, mısır ve nişasta bazlı bileşenlerin üretiminde 40 yıllık tecrübeye sahip Sunar Topluluğu iştiraklerinden Sunar NP, mısır nişastasından ürettiği biyobozunur torbalarla hem yerli üretim hem de çevre dostu yaklaşımıyla önemli bir fark yarattı.

Doğada 180 günde çözünen çevre dostu torba üretti

180 gün içinde doğada çözünerek toprağa karışan çevre dostu torbalar, Türkiye'de plastik atık krizine karşı üretilmiş yenilikçi çözümler arasında öne çıktı. Adana merkezli şirketin geliştirdiği torbalar, geçen yıl zincir marketler aracılığıyla 4 milyonun üzerinde tüketiciye ulaştı. Ayrıca yerli hava yolu firmaları da bu ürünleri battaniye ve servis poşeti olarak kullanmaya başladı.

"Biyobozunur torbaların, plastik poşetlerle aynı hukuki zeminde değerlendirilmesi dezavantaj"

Sunar NP Genel Müdürü Hakan Yüzer, ürünün çevresel etkisine dikkat çekerek "Bu teknolojiyle hem çevreyi koruyor hem de ithalata bağımlılığı azaltıp ülke ekonomisine katkı sağlıyoruz." dedi.

Genel Müdür Yüzer, çevre dostu ürünlerin yaygınlaşması için mevzuatın da güncellenmesi gerektiğine dikkat çekerek, "Biyobozunur torbalar, plastik poşetlerle aynı hukuki zeminde değerlendirilmekte ve GEKAP yükümlülüğüne tabi

tutulmaktadır. Ayrıca, ücretlendirme uygulamaları kapsamında plastik poşetlerle eşit şekilde 50 kuruş bedel alınması, çevre dostu seçeneklerin dezavantajlı duruma düşmesine neden olmaktadır." dedi.

Düzenleyici kurumlara çağrıda bulunan Yüzer, "Türkiye'de yaygınlaşmaya başlayan biyo bazlı ürünlerin önü, plastikle aynı kapsamda değerlendirilerek kısılmamalı. GEKAP ve benzeri çevre politikalarında biyobozunur ürünlere özel ayırım getirilmelidir." diye konuştu.

İnovasyon ödülü RePlast Eurasia'dan

Sunar NP, RePlast Eurasia fuarında "Eğlence" kategorisinde, 3D yazıcılarla geliştirilen çevreci bir ürünle İnovasyon Ödülü kazandı. Şirket; torbadan seara malçlarına, pipetten oyuncığa uzanan geniş bir ürün gamına çevre dostu biyopolimer çözümleri sunuyor.

113 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor

2014 yılında kurulan ve Türkiye'nin ilk TUV sertifikalı biyobozunur termoplastik nişasta (TPS) ve biyopolimer üreticisi ünvanını taşıyan Sunar NP, Sunar Topluluğu'nun küresel ihracat ağı sayesinde ürünlerini 113 ülkeye ihraç ediyor. Sunar NP'nin ihracatı, alışveriş poşetleri, çöp torbaları, çocuk bezi astarları, mutfak eşyaları ve tüketici ürünleri gibi çeşitli uygulamalarda kullanılan biyobozunur polimerleri kapsıyor.

Sunar NP Genel Müdürü
Hakan Yüzer

TÜRK TİCARET BANKASI ÇUKUROVA ŞUBESİ ADASO'DA AÇILIYOR

ADASO Yönetim Kurulu Başkanı
Zeki Kıvanç

Türk Ticaret Bankası, yeniden yapılanma sürecinin ardından İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra Çukurova Şubesi'ni Adana Sanayi Odası'nda (ADASO) hizmete açıyor. Türkiye'nin ihracat potansiyelini güçlendirmek, ihracatçının finansmana erişimini kolaylaştırmak ve rekabet gücünü artıracak çözümler üretmek odağıyla yeniden faaliyete başlayan banka, dijital ve fiziksel hizmetleri bir arada sunan "fijital bankacılık" hizmeti sunacak.

Konuyla ilgili açıklamalarda bulunan ADASO Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, Türk Ticaret Bankası'nın Adana'daki yeni şubesinin, sanayicilere, üreticilere ve ihracatçılara yönelik finansman desteğini doğrudan sahaya taşıyacağını vurguladı. Başkan Kıvanç, "Sanayi üretiminin sürdürülebilirliği ve ihracatın artarak devamı için finansmana erişim büyük

önem taşıyor. Özellikle içinde bulunduğumuz küresel ekonomik koşullar göz önüne alındığında, sanayicilerimizin yatırım planlarını hayata geçirebilmesi, yeni pazarlara açılabilmesi ve rekabet gücünü koruyabilmesi için güçlü bir finansal altyapıya ihtiyaç duyduğu çok açık. Bu noktada, Türk Ticaret Bankası'nın yeniden faaliyete geçmesi ve Çukurova Şubesi'nin Odamız binasında açılması son derece stratejik bir adımdır. Hem üyelerimize hem de tüm iş dünyası temsilcilerine; güvenilir, hızlı ve uygun koşullarda bankacılık hizmetlerinin sunulması, üretim çarklarının daha sağlıklı dönmeye katkı sağlayacaktır. Ayrıca, bu şubenin sadece bir banka şubesi olarak değil, aynı zamanda reel sektörü anlayan, onun ihtiyaçlarına çözüm odaklı yaklaşan bir finansal iş ortağı olarak faaliyet göstermesini önemsiyoruz." dedi.

Yerli otobüste 20 bin üretim, 20 ülkeye ihracat başarısı

Türk ticari taşıt sektörünün öncülerinden Temsa, 1992 yılında ilk üretimini gerçekleştirdiği ve 20 ülkeye ihraç ettiği Prestij modelini, kapsamlı bir yenilik sürecinin ardından yeniden pazara sundu. 2016'dan sonra ilk kez tasarım anlamında köklü bir değişim geçiren yeni Prestij, uluslararası taşımacılık pazarının taleplerine uygun, yüksek teknoloji, düşük yakıt tüketimi ve üst düzey güvenlik özellikleriyle donatıldı.

Lansman etkinliğinde konuşan Temsa CEO'su Evren Güzel, midibüs segmentinde yıllardır yüksek satış adetlerine ulaşan Prestij'in şimdi de modern tasarımı ve ihracat pazarlarına özel geliştirilmiş donanımıyla küresel rekabette elini güçlendirdiğini belirtti. Evren Güzel, "Prestij, Temsa için çok özel bir yere sahip. 33 yıl önce yollara çıkarak bir Temsa efsanesi olan Prestij'in 20 bininci aracını 2025 yılının ilk

TEMSA CEO'su
Evren Güzel

günlerinde banttan indirdik. Prestij her zaman midibüs segmentinin taşıyıcısı, öncüsü oldu. Temsa'nın mühendislik gücünü, müşteri odaklı yaklaşımını ve sürdürülebilir vizyonunu taşıyan simge modellerden biri haline geldi. Turizm taşımacılığı, hava limanı aktarmaları, personel taşımacılığı, okul otobüsü taşımacılığı gibi pek çok alanda Prestij'in açtığı kapıdan daha birçok şirket, birçok model girdi. Bugün tam 20 ülkeye prestij ihracatı gerçekleştiriyoruz." diye konuştu.

Evren Güzel, Adana'daki tesislerinde üretilen yeni Prestij'in özellikle turizm, havaalanı transferi, okul ve personel taşımacılığı gibi alanlarda faaliyet gösteren küresel taşımacılık firmalarının ihtiyaçlarına cevap vermek üzere geliştirildiğini, genişletilen donanım seçenekleri, 29 dil desteği sunan dijital sürücü ekranı, yüksek manevra kabiliyeti ve artırılmış yolcu konforu ile Avrupa başta olmak üzere birçok uluslararası pazarda öne çıkmayı hedeflediklerini vurguladı.

HATAY'IN 10 LEZZETİ COĞRAFİ İŞARETLE TESCİLLENDİ

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) gastronomi alanındaki Yaratıcı Şehirler Ağ'ında yer alan Hatay'ın yöresel lezzetlerinden aşur yemeği, bakla ezmesi, peynirli irmik helvası, tuzlu yoğurt çorbası, yaprak sarma, taş kadayıf, bahtenis dolması, fellah köfte, pırzolu yaprak sarma ve ekşi aşı, Türk Patent ve Marka Kurumu'nca coğrafi işaret olarak tescillendi.

Antakya Gastronomi Çarşısı'nda düzenlenen tescilli ürünler tanıtım programında konuşan Hatay Valisi Mustafa Masatlı, kentin coğrafi işaretli ürün sayısını artırmak için kapsamlı çalışmalar yaptıklarını ve 5 Şubat 2023 tarihinde 25 olan coğrafi işaret tescilli ürün sayısını bugün itibarıyla 50'ye çıkardıklarını belirtti. Masatlı, 80 ürünü daha coğrafi işaret olarak tescil ettirmek için çalışmalarının sürdürdüğünü dile getirdi.

Gelecek yılın başına kadar bu çalışmaların sonuçlanmasını beklediklerini belirten Masatlı, şunları söyledi: "130'a yakın ürünümüzün coğrafi işaretini almış

olacağız. Coğrafi işareti biz bir milli mesele olarak görüyoruz. Çünkü bir ürünün mahrecini, menşesini ancak bu şekilde algılayabiliriz, anlayabiliriz. O bakımdan bu coğrafi işaretler hem bizim kültürümüzün zenginliğini hem insanlarımızın bu noktadaki emeklerini bir manada tescil etmek anlamına geliyor. Tabii bu süreç içinde kültürümüzün, turizmimizin

kültürel varlıklarımızın, değerlerimizin tekrar ortaya çıkarılması noktasında da çalışmaya devam ediyoruz."

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Öntürk de Hatay'ın zengin mutfak kültürünü ve gastronomisini tanıtmak için büyük gayret gösterdiklerini ifade etti. Konuşmaların ardından katılımcılara coğrafi işaret tescil belgesi verilen 10 ürün ikram edildi.

Serbest bölgeler mayısta ihracat rekoru kırdı

Ticaret Bakanlığı'na bağlı faaliyet gösteren, Türkiye'nin yatırım, üretim ve ihracatına önemli katkılar sunan serbest bölgeler, Mayıs ayında ihracat rekoru kırdı. Serbest bölgelerin ihracatı mayısta yüzde 11,2 artarak 1 milyar 180 milyon dolara yükselirken ilk 5 ayda yapılan ihracatın yüzde 57'si orta-ileri ve yüksek teknoloji ürünlerinden oluştu.

Açıklamada şöyle denildi: "Dış ticaret dengesine de güçlü bir katkı sağlayan serbest bölgelerde, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 163'e ulaştı. Bu oran, geçen yılın aynı dönemine kıyasla 33 puanlık bir artışı işaret ederken dış ticaret fazlası ise 244 milyon dolardan 456 milyon dolara yükseldi. En fazla ihracat yapan bölge ise 288 milyon dolarlık performansıyla Ege Serbest Bölgesi oldu. 2025 Ocak-Mayıs arası ilk 5 aylık dönemde serbest bölgelerden yapılan toplam ihracat, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,9 artarak 5,25 milyar dolara çıktı. 5 aylık dönemde serbest bölgelerden yapılan ihracatın yüzde 57'si orta-ileri ve yüksek teknoloji ürünlerden oluştu."

Türkiye'de ilki 1985'te açılan, toplam 26 bin dönüm arazi üzerinde kurulu, 19 adet serbest bölge bulunuyor. Serbest bölgelerde 515'i yabancı sermayeli olmak üzere, toplam 2 bin 18 firma faaliyet gösterirken yaklaşık 100 bin kişiye de istihdam sağlanıyor.

MTB Yönetim Kurulu Başkanı
Abdullah Özdemir

“MERSİN ÜZERİNDEN GIDA KORİDORU KURULMALIDIR”

Mersin Ticaret Borsası (MTB) Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, Türkiye ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP) arasında yürütülen stratejik iş birliğinde Mersin'in oynadığı kilit role dikkat çekerek, şehrin Akdeniz'in en güçlü gıda lojistik ve dağıtım üssü olmaya aday olduğunu vurguladı. Türkiye'nin WFP'ye yönelik insani yardımlarının önemli bir bölümünün, ülke içinden yapılan gıda tedarikleriyle karşılandığını belirten Başkan Özdemir, “Bu süreçte Mersin; güçlü lojistik altyapısı, uluslararası standartlarda limanı, serbest bölgesi, modern antrepoları ve kara, hava, demir yolu bağlantılarıyla öne çıkıyor. Şehrimiz, bölgesel gıda akışının kalbi konumundadır.” dedi.

Mersin'in sahip olduğu potansiyelin sadece dış ticaretle sınırlı olmadığını belirten Özdemir, Gıda Koridoru'nun çok boyutlu bir kalkınma hamlesine dönüşeceğini şu sözlerle ifade etti: “Modern soğuk hava depoları, ileri düzey gıda işleme tesisleri ve özel gümrük alanlarının kurulmasıyla birlikte lojistikten gıda sanayisine, tarımdan finans ve sigortacılığa kadar birçok sektörde ciddi bir istihdam artışı sağlanacaktır.”

Bu süreçte gıda güvenliği, kalite standartları ve sertifikasyon altyapısının da hızla gelişeceğini kaydeden Özdemir, “Katma değeri yüksek, işlenmiş gıda ürünlerinin üretimi için gerekli ortam bu koridorla birlikte oluşacaktır.” diye konuştu.

TOHUMDA 9 KAT ARTIŞ, 103 ÜLKEYE İHRACAT

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Türkiye'de son 23 yılda sertifikalı tohum üretiminin 9 kat artışla 1 milyon 300 bin tona ulaştığını, 103 ülkeye ihracat gerçekleştirildiğini bildirdi. Uluslararası Tohum Federasyonu Dünya Tohumculuk Kongresi'nde değerlendirmelerde bulunan Bakan İbrahim Yumaklı, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından yayımlanan rapora göre 2050 yılına kadar bugünden daha fazla gıda ihtiyaç duyulacağını altını çizerek bu sürecin merkezinde, tohumculuğun yer aldığını belirtti.

Devlet olarak tohumculuk sektörünü desteklediklerini, politikalarında tohumculuğa özel önem gösterdiklerini ifade eden Yumaklı, şunları söyledi: “Son 23 yılda, Türkiye'de tohumculuk konusunda faaliyet gösteren firma sayısı 1.117'ye çıktı, bu firmaların yüzde 94'ü yerlidir. Sertifikalı tohumluk üretimimizi 9 kat artışla 1,3 milyon tona yükselttik. Sertifikalı fide ve fidan üretimimizi 46 kat artışla, 186 milyon adete yükselttik. Ata Tohumu Projesi'yle, 49 yerel çeşidi koruma altına aldık. Kuraklığa dayanıklı 79, soğuğa dayanıklı 3 tohumluk çeşidi geliştirdik ve çiftçilerimizin hizmetine sunduk. 2 tohum gen bankamızda, yaklaşık 122 bin tohum materyalini muhafaza ediyoruz. 18 gen bankasında, 107 türe ait, 10 binden fazla canlı örneği koruyoruz. Bütün bunlar bize hem kendi ülkemizin ihtiyaçlarını hem de tedarik ihtiyacı olan ülkelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere 103 ülkeye tohum ihracatı yapılması sonucunu getirdi. Bugün itibarıyla bu rakamın 340 milyon dolar seviyesine geldiğini belirtmek istiyorum.”

Sulama altyapısına Dünya Bankası'ndan kredi

Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, Türkiye'nin sulama altyapısının modernizasyonu için Dünya Bankasından 757,1 milyon avroluk finansman temin edildi. DSİ'ye tahsisli kredinin Türkiye Sulama Modernizasyonu-2 Projesi kapsamında kullanılacağı açıklandı. Projeyle, seçili sulama havzalarında dağıtım altyapısının rehabilitasyonu ve modernizasyonu yoluyla daha iyi sulama hizmeti sunulması hedefleniyor. Ayrıca, su iletim verimliliğinin iyileştirilmesi, sulama birliklerinin kapasitesinin güçlendirilmesi ve uzun vadeli bir sulama modernizasyon programının hazırlanması amaçlanıyor. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye'nin Dünya Bankası ile tarım ve kırsal kalkınma sektöründeki ortaklığının uzun yıllara dayandığını belirterek, konuyla ilgili şunları kaydetti: “Orta Vadeli Program'la da uyumlu olarak sulama alanındaki kamu altyapı yatırımlarına önem

verilerek ülkemizin tarım alanındaki potansiyelinin desteklenmesi, gıda fiyatlarında istikrar sağlanması ve gıda arz güvenliğinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Uluslararası kuruluşlarla güçlü ilişkilerimiz Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından her geçen gün daha da artarak devam etmekte, uygulanan program destek görmektedir.”

TÜRK TARIMINA 3 BUĞDAY VE 4 ARPA ÇEŞİDİ KAZANDIRILDI

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde emsallerine göre verim, hastalık, yağış ve kuraklığa dayanıklılıkla; su ve gübreye karşı daha olumlu davranış göstermesiyle öne çıkan 3 buğday ve 4 arpa çeşidi tanıtıldı.

Yaklaşık 74 milyar dolarlık tarımsal hasılası ile dünyanın 8'inci büyük tarım ekonomisine sahip ülkesi olan Türkiye, 2024 yılında tarım sektörü ihracatında 32,6 milyar 164 milyon dolar döviz girdisi sağladı. Yazılan bu başarı hikâyesinde bir asırlık maziye sahip Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü de pay sahibi oldu. Adana, Mersin, Osmaniye, Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep, Kilis ve Adıyaman illerindeki tarımsal üretimin artırılması için güçlü kadrosuyla ıslah çalışmaları yürüten enstitü, kuruluşundan günümüze 115 tohum ve bitki çeşidi geliştirdi.

Yeni çeşitler emsallerine göre verim, hastalık, yağış ve kuraklığa dayanıklı

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde son olarak geliştirilen yüksek verime sahip, hastalığa dayanıklı yeni buğday ve arpa çeşitleri tanıtıldı. Ekmeklik ve makarnalık buğday, pamuk, soya, ayçiçeği, yer fıstığı, nohut, bezelye, fiğ, arı otu, yonca, yer bademi, mısır ve arpa bitkilerinin çeşit geliştirme çalışmaları yapılan enstitüde son olarak ekmeklik buğdayda "Dinçer01", "Ahsen" ile makarnalık buğdayda "Barkın" çeşitleri, arpada "Kıvalı01" ve "Balım01", "Şaheste" ve "Sürpriz" çeşitleri geliştirildi. Emsallerine göre verim, hastalık, yağış ve kuraklığa dayanıklılıkla; su ve gübreye karşı daha olumlu davranış göstermesiyle öne çıkan çeşitler, Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi'nce tescillenecek Türk çiftçisinin hizmetine sunuldu.

Yeni tohum çeşitlerin tanıtıldığı Tarla Günü etkinliğinde konuşan Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü İbrahim Cerit, 100 yılı aşkın süredir Türk tarımına hizmet eden kurumun ekmeklik buğdayda 22, makarnalık buğdayda 8 çeşit geliştirdiğini, pamuk, soya, nohut, kuru bezelye, mısır, yer fıstığı, yer bademi, yonca, fiğ, arı otu, ak üçgül, İskenderiye üçgülü ve Rodos otu olmak üzere toplam 115 bitki çeşidinin ıslahını sağladığını belirtti.

Tarla Günü etkinliğinin ardından buğday ve arpa çeşitlerinin geliştirilmesine katkı sağlayan ıslahçılardan Dr. Gülşen Karatopak, Dr. M. Nazım Dinçer, Dr. Şadiye Yaktubay, Dr. A. Alpaslan Ezici ve Dr. Hasan Ay'a plaketteri verildi.

"Endüstri bitkileri, tahıllar, yem bitkileri ve baklagiller üzerine çalışıyoruz"

İbrahim Cerit, "Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü olarak 100 yılı aşkın süredir ülkemizin ve dünya pazarlarının ihtiyacı olan, güvenilir gıda ve kaliteli tarım ürünlerine erişebilirliğini gerçekleştirmek, tarımsal ve ekolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, kırsal alanda yaşam standardını yükseltmek amacıyla çalışmalar yürütüyoruz. Endüstri bitkilerinden pamuk, soya, ayçiçeği, susam, yer fıstığı; tahıllarda ekmeklik ve makarnalık buğday ve mısır; yem bitkilerinde yonca, korunga, fiğ, üçgül, çimler, buğdaygil yem bitkileri, çayır mera ıslah ve yönetimi; yemeklik tane baklagillerde nohut ve bezelye alanlarında genetik kaynakların muhafazası, kaynak materyal geliştirme, ıslah, yetiştirme tekniği, hastalıklara dayanıklılık, kalite değerlendirme ve geliştirme, eğitim ve yayım hizmetleri yürütüyoruz." diye konuştu.

Enstitü Müdürü İbrahim Cerit, yeni buğday ve arpa çeşitleri hakkında katılımcılara bilgi verdi.

TİM VE TRENDYOL'DAN E-İHRACATTA STRATEJİK İŞ BİRLİĞİ

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ve Trendyol Grubu Başkanı Çağlayan Çetin tarafından imzalanan protokol kapsamında, Trendyol, TİM'in e-ihracat partneri oldu. Bu iş birliği çerçevesinde, Türkiye genelinde e-ihracat farkındalığını artırmaya yönelik etkinlikler, eğitim programları ve iş birliği fırsatları hayata geçirilecek.

TİM ve Trendyol, Türkiye'deki üreticileri ve KOBİ'leri küresel pazarlara taşımak amacıyla e-ihracatı geliştirecek stratejik bir iş birliğine imza attı.

"E-ihracat ekosistemindeki tüm paydaşlara ulaşmayı hedefliyoruz"

Trendyol Grubu Başkanı Çağlayan Çetin ise törende yaptığı konuşmada yerel üreticilerin ve KOBİ'lerin küresel pazarlara açılmasını teşvik ederek bugüne kadar 120 binden fazla iş ortağını ihracatla tanıştırdıklarını belirtti. "Türkiye'nin e-ticaretteki potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmek ve girişimcilerimizi küresel pazarlara taşımak en önemli hedefimiz." diyen Çağlayan Çetin, TİM ile hayata geçirdikleri iş birliğinin, Türkiye'de e-ihracatın gelişimi için çok önemli bir adım olduğunu vurguladı.

Çetin, "İhracatçılarla birlikte hayata geçireceğimiz etkin projelerle Türkiye'de hem e-ihracat bilincini hem de 'Made in Türkiye' imzalı ürünlerimizin küresel pazarlardaki temsilini güçlendirmeyi hedefliyoruz. Bu alandaki yetkinliklerimizi, TİM'in deneyimleriyle birleştirerek tüm ekosistemimizle birlikte ülkemizi e-ihracat alanında bölgesel bir güç hâline getirmeyi amaçlıyoruz. İlk kez bu ölçekte bir sinerjiyle e-ihracatın tüm bileşenlerini ortak hedeflere yönlendirecek kapsamlı bir mekanizma kuruluyor. Yapacağımız çalışmalarla e-ihracat ekosistemindeki tüm paydaşlara ulaşmayı ve ekonomimize katkı sağlamayı hedefliyoruz. Bu iş birliğinin hayata geçmesi sürecindeki destekleri için değerli TİM Başkanımız Mustafa Gültepe'ye ve Türkiye'nin ihracat ailesine teşekkür ediyorum." diye konuştu.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) ile dijital ticaret platformu Trendyol, Türkiye'nin e-ihracat potansiyelinden daha fazla marka, üretici ve esnafın faydalanmasını sağlamak ve bu alandaki farkındalığı artırmak amacıyla stratejik iş birliği gerçekleştirdi. İmzalanan protokol kapsamında Trendyol, TİM'in e-ihracat alanındaki resmi partneri oldu. E-ihracatta bir ilk niteliği taşıyan bu iş birliğiyle, ekosistemin tüm paydaşlarını e-ihracata yönlendirecek projelerin hayata geçirilmesi; böylece Türkiye'de sınır ötesi ticaretin sürdürülebilir şekilde gelişmesi, ekonomiye katma değer sağlanması ve döviz kazandırılması hedefleniyor.

"E-ihracatta el birliği ile ülkemizi geleceğe taşıyacağız"

İmza töreninde konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Türkiye'nin ihracat hedeflerine ulaşmasında e-ihracatın kritik bir rol oynadığının altını çizdi. Trendyol ile başlattıkları bu iş birliği sayesinde, Türkiye'nin dört bir yanındaki üreticileri ve girişimcileri e-ticaretle tanıştırdı dünya pazarlarına taşıyacaklarını ifade eden Gültepe, konuşmasına şöyle devam etti: "Türkiye'nin e-ihracatta küresel ölçekte daha güçlü bir konuma gelmesi için atılan bu adımlar, yeni girişimcilerin ve KOBİ'lerin uluslararası pazarlara erişimini kolaylaştırarak ülke ekonomisine de büyük katkı sağlayacak. Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık yüzde 35'i KOBİ'ler tarafından gerçekleştiriliyor. KOBİ'lerin ihracat konusunda daha fazla bilinçlendirilmesi ve süreçte aktif katılım göstermesiyle, Ticaret Bakanlığı'nın 2030 yılı için belirlediği, e-ihracatın toplam ihracat içindeki payını yüzde 10'a çıkarma hedefi doğrultusunda emin adımlarla ilerleyeceğiz. Ülkemizin e-ihracat şampiyonu Trendyol'a bu değerli katkısı sağladıkları için TİM adına teşekkür ederim."

8

**MİLYAR
DOLAR**

**2024 YILINDA
TÜRKİYE'NİN
E-İHRACAT
HACMI**

BİTKİSEL ÜRETİMDE DÜŞÜŞ BEKLENİYOR

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu yıla ilişkin ilk bitkisel üretim tahminlerini açıkladı. Bitkisel Üretim 1. Tahmini'ne göre üretim miktarlarının tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde (yem bitkileri hariç) yüzde 5,3, sebze yüzde 1,7, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde yüzde 24,4 azalacağı tahmin ediliyor. Tahıl ve diğer bitkisel ürünlerde 71,4 milyon ton, sebze 33 milyon ton, meyve, içecek ve baharat bitkilerinde ise 21,4 milyon ton üretim bekleniyor.

Tahminlerde, tahıl ürünleri üretim miktarlarının bu yıl geçen yıla kıyasla yüzde 4,1 azalarak, yaklaşık 37,4 milyon ton olacağı öngörüldü. Geçen yıla göre buğday üretiminin yüzde 5,8 azalarak 19,6 milyon tona, arpa üretiminin yüzde 8 gerileyerek 7,5 milyon tona, çavdar üretiminin yüzde 5,5 azalarak 243 bin tona, yulaf üretiminin yüzde 23,1 düşüşle 300 bin tona ineceği, mısır üretiminin ise yüzde 4,9 artarak 8,5 milyon tona çıkacağı tahmin edildi. Kuru baklagiller grubunda nohut, kuru fasulye ve kırmızı mercimek üretiminin sırasıyla 605 bin ton, 283 bin ton ve 340 bin ton olması bekleniyor. Patatesin ise geçen yıla göre yüzde 13 azalarak 6 milyon ton üretileceği öngörüldü. Yağlı tohumlardan soya üretiminin yüzde 11,1 azalarak 160 bin tona gerileyeceği, ayçiçeği üretiminin ise yüzde 4,8 artışla 2,3 milyon tona çıkacağı tahmin ediliyor.

Sebze üretim miktarının söz konusu dönemde yüzde 1,7 azalarak yaklaşık 33 milyon ton olacağı öngörüldü. Karpuzda yüzde 3,5, kuru soğanda yüzde 2,6, patlıcanda yüzde 3,3 üretim artışı beklenirken domatestede yüzde 5,7, salçalık kapya biberde yüzde 3,7, taze fasulyede yüzde 4,5 azalış olacağı tahmin edildi. Meyve, içecek ve baharat bitkileri üretim miktarının yüzde 24,4 azalarak yaklaşık 21,4 milyon ton olacağı hesaplandı. Meyve grubunda, bir önceki yıla göre elmada yüzde 38,7, çilekte yüzde 4, şeftalide yüzde 32,1 nektarinde yüzde 35,5, kirazda yüzde 55,7, üzümde yüzde 18,6 üretim azalışı öngörüldü. Turuncgil meyvelerinden mandalinada yüzde 0,6 üretim artışı beklenirken portakalda yüzde 12,4, limonda yüzde 20,9 azalış tahmin edildi.

Yedigöze, 1,1 milyon dekar araziye sulayacak

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Adana'nın İmamoğlu ilçesindeki Yedigöze Sulama Projesi'nin 2. kısım boru montaj sahasında incelemelerde bulundu.

Bakan Yumaklı, bölgenin en büyük projelerinden olan Yedigöze Barajı sulamasının tamamlandığında İmamoğlu, Sarıçam, Ceyhan, Kozan ve Yüreğir ilçelerindeki 1,1 milyon dekar arazinin modern sistemle sulama imkânına kavuşacağını belirtti.

Projenin ana kaynağının Seyhan Nehri üzerinde kurulu olan Yedigöze Barajı olduğunu anımsatan Bakan Yumaklı, "Projenin toplam maliyeti 44 milyar lira. Hâlihazırda yüzde 61'lik bir tamamlanma oranına sahip. Proje bittiğinde bizim öngörülerimiz 100 bin kişiye istihdam sağlamış olacak. Ekonomiye katkısı yıllık yaklaşık 13 milyar lira olacak. 1,1 milyon dekardan bahsetmiştim.

Bunun şu ana kadar 300 bin dekarını sulamaya açmış durumdayız. Yaklaşık 400 bin dekarlık alanın da sulama şebekesini tamamladık. İnşallah önümüzdeki yıla kalmadan bu alanı da sulamaya açmış olacağız. Yani önümüzdeki yıl 700 bin dekarlık bir alan sulamaya açılmış olacak. Kalan 400 bin dekarlık alan için yatırımlarımız, çalışmalarımız devam ediyor." dedi.

Bakan Yumaklı, son 23 yılda Adana'ya Devlet Su İşleri eliyle yapılan yatırımların toplam maliyetinin 165 milyar lira olduğunu ifade etti. Adana'da 140 su ve sulama tesisinin hizmete alındığının bilgisini veren Yumaklı, "Bu eserler arasında 12 baraj ve 1 gölet, 28 HES ve 24 sulama tesisi, 60 taşkın koruma ve 15 arazi toplulaştırma tesislerini tamamlamış durumdayız. Adana'nın Devlet Su İşleri yatırımlarına ilişkin 2024 yılı sene başı yatırım ödeneği yaklaşık 887 milyon lira idi. 2025 yılında bu ödeneği 3,5 milyar liraya çıkardık ve 3 kat artırmış olduk." diye konuştu.

ADANA İHRACATININ YÜZDE 55'İNE EXIMBANK DESTEĞİ SAĞLANDI

Adana Sanayi Odası (ADASO) ile Türk Eximbank iş birliğinde, ihracatçı firmaların finansmana erişimini kolaylaştırmak ve risk yönetimini güçlendirmek amacıyla "Türk Eximbank Destekleri Bilgilendirme Toplantısı" düzenlendi.

Türk Eximbank Adana Şube Müdürü Ali Can, 2024 yılı itibarıyla Türk Eximbank'ın ihracatçılara toplamda 48,7 milyar dolarlık destek sunduğunu, bu rakamın 20 milyar dolarlık kısmının sadece mayıs ayı itibarıyla gerçekleştiğini ifade etti. Adana özelindeki verilere de değinen Can, "2025 yılı Mayıs ayına kadar Adana'dan gerçekleştirilen 1,2 milyar dolarlık ihracatın yaklaşık 681 milyon dolarlık kısmına Eximbank olarak destek verdik. Bu da Adana ihracatının yüzde 55'ine tekabül ediyor. Bu oran oldukça güçlü bir destek seviyesini gösteriyor." dedi.

Adana'daki sektör dinamiklerine de değinen Can, "Adana'da tekstil ve konfeksiyon sektörü öne çıkıyor. Ardından kimyevi maddeler, bakliyat ve otomotiv sektörleri geliyor. Bu sektörlerde faaliyet gösteren ihracatçılarımıza aktif biçimde destek sağlıyoruz." diye konuştu.

Sunumun devamında ihracatçıların en çok faydalandığı kredi türlerine de değinen Can, şunları söyledi: "Reeskont kredisi, sevk sonrası reeskont kredisi, işletme ve yatırım kredileri gibi pek çok ürünümüz mevcut. Ayrıca, ihracata hazırlık kredisi, marka kredisi ve uzun vadeli yatırım destekleri de sunuyoruz. Firmalarımıza başvurularından kredi tahsisine, ihracat taahhüdü kapatılmasına kadar tüm süreçlerde danışmanlık veriyoruz."

Yerli tohum ve sürdürülebilir üretim için örnek iş birliği

Adana Ticaret Borsası (ATB) ile Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (DATAEM), Türkiye tarımının geleceğini şekillendirecek örnek bir iş birliğine imza attı. Yerli tohumdan katma değeri üretime, tarımsal AR-GE'den iklim direncine uzanan bu kapsamlı ortaklık ile hem bölge hem de ülke tarımı için stratejik bir model oluşturması amaçlandı.

"Tarla Günü" etkinliği kapsamında DATAEM Müdürü Dr. İbrahim Cerit'i ziyaret eden ATB Yönetim Kurulu Başkanı Şahin Bilgiç, kurumlararası iş birliğinin önemine dikkat çekti. Yerli tohumların sahadaki performansını ve sürdürülebilir tarım yaklaşımlarını yerinde inceleyen Başkan Şahin Bilgiç, "Türkiye tarımına yön veren iki köklü kurum olarak bilgi, tecrübe ve vizyon birliğiyle geleceğe yatırım yapıyoruz." dedi.

"Daneli yerli tohumların ticarileşme potansiyeli önem taşıyor"

ATB'nin, İtalya ortaklığıyla yürüttüğü "Agro-Connections: Sürdürülebilir Tarım İçin Sürdürülebilir İşbirliği" projesi kapsamında yerel kaynaklardan elde edilen daneli yerli tohumların deneme ekimlerinin DATAEM arazilerinde gerçekleştirildiğini kaydeden Başkan Bilgiç, "Bu çalışmalar, yerli tohumların ticarileşme potansiyelini ve iklim değişikliğine dayanıklılığını ortaya koymak açısından büyük önem taşıyor." diye konuştu.

İki kurum arasında yapılan görüşmelerde, iklim değişikliği, Avrupa Yeşil

Mutabakatı, dijitalleşme ve "Tarladan Sofraya" yaklaşımı gibi güncel stratejik başlıklar çerçevesinde iş birliği olanakları da ele alındı. Tarım-sanayi entegrasyonunu güçlendirecek bu stratejik ortaklığın, çevreye duyarlı ve yüksek katma değerli üretim anlayışına büyük katkı sağlamasının beklendiği dile getirildi.

5 ana başlıkta iş birliği yürütülecek

ATB Başkanı Şahin Bilgiç ve DATAEM Müdürü Dr. İbrahim Cerit, şu başlıklarda iş birliklerini güçlendirme kararı aldı: "İklim değişikliğine dayanıklı atalık daneli tohumların üretime kazandırılması. Yerli tarım ürünlerinin sanayi ile entegre edilerek katma değerli hâle getirilmesi. Üretici, sanayici ve tüketici arasında değer zinciri temelli bir tarımsal ekosistem kurulması. Bölge ürünlerinin uluslararası sertifikasyon süreçlerine entegre edilmesi. Avrupa Yeşil Mutabakatı hedeflerine uygun, yenilikçi ve sürdürülebilir uygulamaların geliştirilmesi."

COV'dan BAKÜ'ye direkt uçuşlar başladı

Çukurova Uluslararası Havalimanı (COV) uluslararası uçuş ağına bir destinasyon daha ekledi. Azerbaijan Airlines (AZAL), 15 Haziran itibarıyla Çukurova Uluslararası Havalimanı'ndan Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye direkt seferlere başladı. Uçuşların perşembe ve pazar günleri olmak üzere haftada 2 kez gerçekleşeceği duyuruldu.

Bakü'den Çukurova'ya ilk seferini gerçekleştiren Azerbaijan Airlines (AZAL) uçağı, pistte su takı gösterisi ile karşılandı. Uçağa apron boyunca üçlü Follow Me aracı eşlik ederek uçağın köprüye güvenli şekilde yanaşması sağlandı. Düzenlenen törende, uçağın kabin ekibi ve yetkilileri çiçeklerle karşılandı. Yolculara, yöresel kıyafetli hostesler tarafından köprü kapısında yöresel ikramlarda bulunuldu. Hazırlanan kutlama pastası ile birlikte kurdele kesimi gerçekleştirildi.

Yeni başlayan seferlerle birlikte, Çukurova bölgesinin turizm ve ticaret potansiyeline önemli ölçüde katkı sağlanması, ayrıca bölge halkının Azerbaycan'a daha kolay ve konforlu ulaşım imkânına kavuşması bekleniyor.

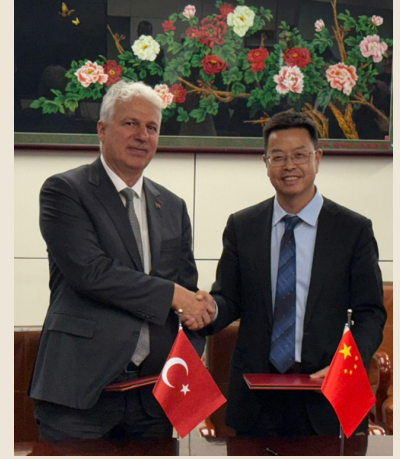
Yaz sezonu itibarıyla İngiltere (Londra), Makedonya (Üsküp) ve Karadağ'a (Podgorica) direkt uçuş seferleri başlayan Çukurova Uluslararası Havalimanı'ndan Hollanda'nın başkenti Amsterdam'a uçuşlar 29 Haziran'da, Arnavutluk'un başkenti Tiran'a uçuşları ise 30 Haziran'da başlayacak.

RO-RO hatlarında taşınan araç sayısı geçen yıl 706 bini aştı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Türkiye'nin 2003'te 220 bin 345 olan yurt dışı bağlantılı ro-ro hatlarında taşınan araç sayısının geçen yıl sonu itibarıyla yüzde 221 artışla 706 bin 387'ye ulaştığını bildirdi.

2024 yılı verilerine göre dünyada yük taşımacılığının yüzde 88'inin deniz yoluyla yapıldığını belirten Uraloğlu, Türkiye'nin dış ticaret taşımalarının ise yüzde 86'sının bu şekilde gerçekleştiğini ifade etti. Uraloğlu, 2003 yılında yurt dışı bağlantılı ro-ro hatlarında taşınan araç sayısının 220 bin 345 olduğunu anımsatarak şunları kaydetti: "2003'e göre yurt dışı bağlantılı ro-ro hatlarında taşınan araç sayısı yüzde 221 artarak 2024'te 706 bin 387'ye ulaştı. 22 yılda ro-ro gemileriyle taşınan araç sayısı üç kattan fazla arttı. Geçen yılki taşımaların yüzde 69'u Avrupa, yüzde 15,5'i Akdeniz ve yüzde 15,2'si ise Karadeniz bağlantılı ro-ro hatlarında gerçekleşti. Avrupa taşımalarının yaklaşık yüzde 68'i de İtalya hattında oldu. Ayrıca geçen yıl ro-ro hatlarında taşınan araçların yüzde 68,5'ini treyler, yüzde 28,1'ini tır, yüzde 1,9'unu ise römork ve yarı römorklar oluşturdu."

Türkiye'nin nisan ayı itibarıyla 28 aktif ro-ro hattında faaliyet gösterdiği bilgisini veren Uraloğlu, bu yılın ocak-nisan döneminde yurt dışı bağlantılı düzenli ro-ro hatlarında taşınan araç sayısının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,8 artarak 246 bin 816'ya ulaştığını bildirdi.

Türk hava taşımacılığı Asya- Pasifik'e açılıyor

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Çin ile imzalanan sivil havacılık anlaşmasının ardından Türk hava taşımacılığının lojistik gücünün Asya-Pasifik coğrafyasında da görünür olacağını belirtti.

13 Mayıs'ta Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) ve Çin Sivil Havacılık Kurumu (CAAC) arasında imzalanan mutakat zaptına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bakan Uraloğlu, Pekin'de gerçekleştirilen müzakerelerin Türk sivil havacılığının Asya'da tarihi bir diplomatik ve sektörel başarıya imza atmasıyla sonuçlandığını söyledi.

Bakan Uraloğlu, "Çin ile imzalanan anlaşmayla yaklaşık 15 yıl aradan sonra sefer haklarında yapılan ilk artırım oldu. İki ülke arasındaki haftalık yolcu seferi hakkını 21 frekanstan 49 frekansa çıkardık. Çin gibi küresel öneme sahip bir pazarda, Türk sivil havacılığı yeni bir çağ başlatıyor. Ayrıca, Türk hava yolu şirketlerine Chengdu, Xian ve Urumçi şehirlerine uçuş başlatma hakkı da alındı." dedi.

Uraloğlu, yolcu taşımacılığına ek olarak hava kargo taşımacılığında Çinli taşıyıcıların seferlere başlamasının ardından haftalık 14 frekans olan kargo hakkının da 28 frekansa çıkarılacağına işaret ederek bu artışın, Türk hava taşımacılığının lojistik gücünü Asya-Pasifik coğrafyasında görünür ve sürdürülebilir kılacağını vurguladı.

600 MWp GES
Kurulumu Gerçekleştirdik!

Kendi sektörünün 'DEVLERİ' sürdürülebilir ve verimli geleceğin anahtarını ÇATALBAŞ ELEKTRİK'e emanet etti.

Çatalbaş Elektrik Enerji:

Güçlü Grup Şirketleriyle Büyüyen Enerji

Çatalbaş Elektrik olarak, stratejik grup şirketlerimizle sektördeki gücümüzü daha da ileriye taşıyoruz. Finansal ve operasyonel iş birliklerimiz, projelerimizi daha yenilikçi, güçlü ve sürdürülebilir kılıyor. Türkiye'nin enerji geleceğine katkı sağlarken, uzun vadeli başarı hedeflerimizi sağlam temellere oturtuyor ve rekabet gücümüzü artırarak müşterilerimize en iyi çözümleri sunuyoruz.

Envolt Enerji, Çatalbaş Elektrik'in grup şirketi olarak, yenilenebilir enerji santrallerinin kurulum, revizyon, bakım ve onarım hizmetlerinde sektörde öncüdür. Özellikle güneş enerjisi firmalarına yönelik işletme, bakım ve onarım çözümleriyle yenilikçi ve güvenilir bir çözüm ortağıdır. Sahada güçlü, çözümde hızlıdır.

Enboss, Çatalbaş Elektrik'in grup şirketlerinden biri olarak; akıllı ev sistemleri, güneş enerjisi çözümleri, elektrikli araç şarj istasyonları ile network ve zayıf akım sistemleri gibi birçok alanda yenilikçi ve sürdürülebilir teknolojiler sunmaktadır. Enboss, yaşam alanlarını daha güvenli, verimli ve konforlu hale getirmeyi hedeflemektedir.

Link Pano Otomasyon, Çatalbaş Elektrik'in grup şirketi olup, Schneider Electric bayisi olarak alçak gerilim panoları üretiminde uzmanlaşmıştır. Enerji dağıtımı ve otomasyon projelerinde, yüksek kalite ve mühendislik standartlarını titizlikle uygulayan güvenilir bir çözüm ortağıdır.

Çatalbaş Elektrik'in grup şirketi olan CATALess, enerji depolama sistemleri alanında tasarım, imalat ve uygulama süreçlerini uçtan uca yöneten yenilikçi bir teknoloji firmasıdır. Geliştirdiğimiz batarya çözümleriyle sürdürülebilir, güvenilir ve yüksek verimli enerji sistemleri sunuyoruz.

NIDAŞ

ÖZLER TARIM

KARTEKS TEKSTİL

HAYAT KİMYA

Mersin Limanı büyüyor, rotalar yeniden çiziliyor

Türkiye'nin lider limanı MIP,
yatırımlarıyla yıllık kapasitesini
3.6 milyon TEU'ya çıkaracak.

www.mersinport.com.tr

MIP
MERSIN INTERNATIONAL PORT
A MEMBER OF PSA GROUP